

XVII Małopolskie Dni Książki *Książka i Róża*

23 kwietnia to symboliczna i ważna dla światowej literatury data. W tym dniu zmarł Miguel de Cervantes, autor przygód rycerza Don Kichota i jego giermka Sancho Pansy, a także William Szekspir, autor słynnych słów: *Być, albo nie być – oto jest pytanie*. Jest to także data urodzin lub śmierci wielu cenionych, znanych i wybitnych pisarzy.

W 1926 r. Vicente Clavel Andrés, wydawca z Walencji, wpadł na pomysł, by ten dzień ustanowić świętem książki. Spotkało się to z uznaniem i od 1930 r. na stałe wpisało w kalendarz katalońskich wydarzeń. W tym też dniu obchodzone jest święto narodowe Katalonii ku czci patrona św. Jerzego. Kobiety otrzymują czerwone róże, jako symbol krwi smoka po-

konanego przez świętego, a na dowód wdzięczności mężczyźni obdarowywani są książkami. Idea Dnia Książki promieniowała na kolejne kraje, w 1964 r. dotarła do wszystkich krajów hiszpańskojęzycznych. W 1995 r., na 28. sesji Konferencji Generalnej UNESCO, uznano, że 23 kwietnia będzie Światowym Dniem Książki i Praw Autorskich organizowanym celem ochrony własności intelektualnej twórców i wydawców, promocji czytelnictwa oraz zwiększenia świadomości na temat praw autorskich.

Do tradycji katalońskiej nawiązują, organizowane już po raz siedemnasty Małopolskie Dni Książki *Książka i Róża* koordynowane przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Krakowie oraz Urząd Marszałkowski Województwa

Małopolskiego. W dniach 21–23 kwietnia małopolskie biblioteki, instytucje kultury, wydawcy oraz księgarze włączają się w obchody święta książki. Organizowane są wydarzenia promujące czytelnictwo, autorów oraz nowości wydawnicze.

Biblioteka Kraków również bierze udział w obchodach.

Zapraszamy do udziału w akcjach wymiany książek, zabawach literackich, głośnym czytaniu, prelekcjach, spotkaniu Dyskusyjnego Klubu Książki, a także randce w ciemno z książką. W wielu filiach będą czekały na Państwa niespodzianki.

Szczegółowy plan wydarzeń na stronie www.biblioteka.krakow.pl.

Paulina Knapik

Magiczna moc lektury

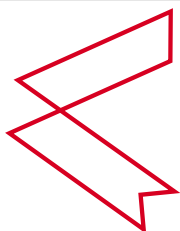
Czy pamiętają Państwo swoją ulubioną książkę z dzieciństwa? Moją były *Baśnie* Andersena z niezapomnianymi ilustracjami Jana Marcina Szancera. Zawsze, gdy chorowałam, czytałam *Świniopasa*. Opowieść o tym, że najwartościowsze są piękno natury i głębokie uczucia. Przypominałam sobie tę historię w przeddzień Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci, ustanowionego w 1967 roku przez Międzynarodową Izbę ds. Książek dla Młodych (IBBY). Święto obchodzone jest 2 kwietnia, w rocznicę urodzin duńskiego baśniopisarza, którego opowieści przetłumaczone zostały na ponad 140 języków, doczekały się mnóstwa adaptacji filmowych i radiowych. Któż z nas nie zna *Królowej Śniegu*, *Brzydkiego kaczątka* czy *Małej syrenki*. Dziecięce lektury bardzo silnie wpływają na postawy oraz emocje kształtującej się osoby i na lata zapadają w pamięć.

W kwietniu przypada jeszcze jedna data ważna dla czytelników. **Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich** organizowany jest przez UNESCO od 1995 roku. Święto ustanowiono w celu promocji czytelnictwa, edytorstwa i ochrony własności intelektualnej. Datę wybrano nieprzypadkowo, 23 kwietnia zmarli m.in.: Miguel de Cervantes, William Shakespeare i Inca Garcilaso de la Vega. Wiele instytucji organizuje w tym dniu wydarzenia promujące książkę i czytelnictwo, zwraca uwagę na legalne kanały dostępu do kultury. 23–24 kwietnia Biblioteka Kraków włącza się w akcję Małopolskie Dni Książki *Książka i Róża* organizując akcję wymiany książek, warsztaty, spotkania.

Namawiamy do niespiesznego zagłębienia się w świat książek, do emocjonalnej i intelektualnej przygody, do przypomnienia sobie intensywności doznań jakie niosła dziecięca lektura, i do rozmów o literaturze. Czytajmy powoli, nieśpiesznie, „zachłystnie”, a przeczytane książki niech pozostaną z nami na wiele lat.

Izabela Ronkiewicz-Brągiel

Krakowska Książka Miesiąca Kwietnia

Krakowska Książka Miesiąca

Książka Katarzyny Włodyki De Simone *Żagiel na przełęcz*, rodowitej krakowianki, która swe życie podzieliła między Polską a słoneczną Italią, bardzo szybko została zauważona i dobrze przyjęta przez

recenzentów. Nie mogła zatem umknąć też uwadze Kapituły Krakowskiej Książki Miesiąca. Jej głównym promotorem był Jan Pieszcachowicz, który podkreślał *niepospolity talent eseistyczny i znakomitą erudycję* autorki. Julia Wollner, z magazynu *Śródziemnomorskiego Lente*, zwracając uwagę na książkę Katarzyny Włodyki De Simone, stwierdza, że *opowiedziana pięknym, poetyckim językiem, historia baśniowego Prato i jego mieszkańców, jest zwierciadłem, w którym odbija się to, co najcenniejsze: sztuka, miłość i pasja*. Państwa również zachęcamy do lektury książki i spotkania z autorką.

12.04, godz. 18.00

Wręczenie Nagrody Krakowska Książka Miesiąca Kwietnia

Katarzyna Włodyka De Simone – *Żagiel na przełęcz*, Prowadzenie: Jan Pieszcachowicz

KONKURS

Czytelnik Roku 2017/18

Tylko do 16 kwietnia trwa Konkurs na Czytelnika Roku 2017/2018 organizowany przez Bibliotekę Kraków.

Nagrodzeni zostaną czytelnicy, którzy wypożyczą największą liczbę książek w okresie od 2 września 2017 do 16 kwietnia 2018 roku.

Punkty będą przyznawane za egzemplarze wypożyczone od dnia rozpoczęcia konkursu.

Bibliografia regionalna w Bibliotece Kraków

Biblioteka Kraków kontynuuje prace z zakresu bibliografii regionalnej, prowadzone wcześniej przez biblioteki dzielnicowe. Dział Informacyjno-Bibliograficzny ma na celu centralizację, koordynację oraz utrzymanie systematyczności tych prac. W praktyce oznacza to gromadzenie oraz opracowywanie materiałów dotyczących obszaru administracyjnego Krakowa, głównie artykułów z prasy lokalnej i książek, ale również dokumentów życia społecznego, tj. broszur informacyjnych, folderów, katalogów wystaw, ulotek.

W tworzenie bibliografii regionalnej zaangażowane są obecnie trzy filie Biblioteki Kraków: Biblioteka Główna przy ul. Powroźniczej 2, Filia 21 przy ul. Królewskiej 59 oraz Filia 48 na os. Bohaterów Września 26. W Filii 48 już niemal od dekady funkcjonuje Centrum Wiedzy o Nowej Hucie, w którym gromadzone są i udostępniane czytelnikom materiały dotyczące dzielnicy. Każdego roku odwiedzają to miejsce dziennikarze, pasjonaci historii, studenci piszący prace dotyczące regionu. Kilka takich prac, napisanych w oparciu o udostępnione materiały, znajduje się w zasobach CWO NH.

Bibliografia regionalna Krakowa stanowi jeden z elementów wspólnego systemu, tworzonego przez biblioteki publiczne w całej Małopolsce – System Bibliografii Regionalnej Województwa Małopolskiego. Jest to bardzo wygodne rozwiązanie, dzięki któremu czytelnicy nie muszą korzystać z osobnych baz bibliograficznych poszczególnych bibliotek małopolskich, wszystko znajduje się w jednym miejscu.

Gromadzone materiały opracowywane są w programie SOWA i przesyłane do bazy centralnej. Całość nadzorowana jest przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Krakowie i udostępniana czytelnikom na stronie: <https://bibliografia.malopolska.pl>

W zasobie znajdują się opisy bibliograficzne książek, artykułów z czasopism ogólnopolskich i regionalnych dotyczące Krakowa oraz Małopolski. Zasady przeszukiwania zasobów są dokładnie takie same jak w katalogu Biblioteki Kraków, za pomocą tych samych indeksów oraz metod wyszukiwania.

Baza jest na bieżąco aktualizowana, powiększana każdego dnia o kilkadziesiąt nowych opisów bibliograficznych. Stanowi cenne źródło wiadomości o regionie zarówno w ujęciu społecznym, jak i historycznym.

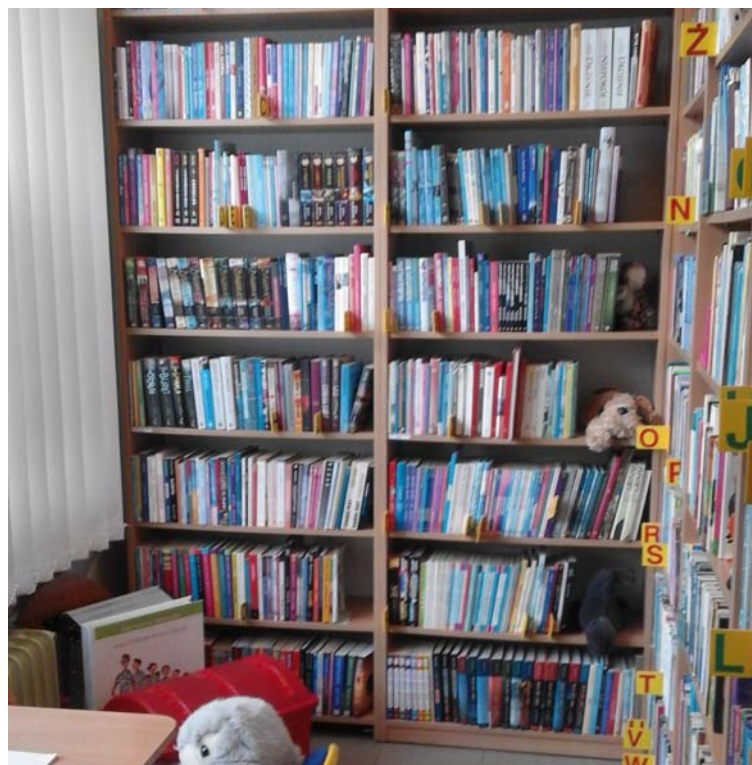
Tekst i zdjęcia: Małgorzata Kosmala

Filia nr 6 al. Daszyńskiego 22

Filia nr 6 przy al. I. Daszyńskiego 22, jako jedna z najstarszych w Krakowie, działa nieprzerwanie od 1949 roku. W tym czasie kilkakrotnie zmieniała się jej lokalizacja i oznaczenia numeryczne. Pierwszą siedzibą ówczesnej Filii 30 Miejskiej Bibliote-

mówionych w zapisie cyfrowym w formacie Czytak. Ich odtwarzanie możliwe jest tylko na urządzeniach „CZY-TAK”. W naszej filii czytelnicy posiadający orzeczenie o niepełnosprawności wzroku mogą wypożyczać odtwarzacz książek mówionych Czytak Plus.

ki Publicznej był posklepowy lokal przy ul. Pasterskiej 27, odcinek od skrzyżowania ul. Grzegorzeckiej z F. Nullo – obecnie al. Pokoju. W 1956 r. filia została przeniesiona na ul. Masarską 14, był to pierwszy lokal oddany dla celów bibliotecznych. Biblioteka funkcjonowała tam do 1997 r. W 1997 r., już jako Filia 13 Śródmiejskiej Biblioteki Publicznej, ponownie zmieniła adres, tym razem na ul. Semperitowców 13 – boczna od ul. Rzeźniczej. Niestety kamienica, w której się mieściła, została oddana w prywatne ręce i istniało zagrożenie zamknięcia filii. Od października 2009 r., dzięki staraniom ówczesnej dyrektor Jadwigi Wiatr, swoją działalność prowadzi przy al. I. Daszyńskiego 22. W styczniu 2017 r. jako filia Biblioteki Kraków otrzymała numer 6.

Biblioteka mieści się na parterze, w lokalu składającym się z trzech poziomów, ale dzięki pracownikom korzystanie z jej zbiorów nie stanowi problemu dla czytelników. Usytuowanie czytelnicy z dala od wypożyczalni na półpiętrze, w której są stanowiska komputerowe, umożliwia czytelnikom korzystanie z niej w ciszy i spokoju.

Oferta wypożyczalni jest zróżnicowana i bardzo atrakcyjna dla wszystkich czytelników bez względu na wiek. Oprócz książek i prasy („Dziennik Polski”, „Kraków”, „Newsweek”, „Krzysztoferek”, „Wysokie Obcasy Extra”) istnieje możliwość korzystania z książek

Oferta edukacyjna przygotowywana dla szkół i przedszkoli obejmuje lekcje biblioteczne, spotkania autorskie, warsztaty czytelnicze, ekologiczne, teatralne. Pomimo skromnych warunków lokalowych udało się nam zorganizować wiele ciekawych spotkań z przedstawicielami świata kultury i nauki (m.in. Barbara Gawryluk, Beata Ostrowicka, Ewa Stadtmüller, Łukasz Zabdyr, aktorki Teatru Groteska). Serdecznie zapraszamy do odwiedzania naszej Filii.

Elżbieta Dora, Anna Michno
Fotografie Małgorzata Stukus

Zdrowych i Pogodnych
Świąt Wielkanocnych,
pełnych radości, wiary,
nadziei i miłości.
Naszym Czytelnikom
i Przyjaciołom życzy

Dyrekcja oraz pracownicy
Biblioteki Kraków

Polecamy dorosłym

RENEZANS OPOWIADAŃ?

Nieobecność opowiadań (ulubionej przez wielu czytelników krótkiej formy prozatorskiej) na rynku wydawniczym stała się w ostatnich latach normą, a nawet przykrą w skutkach tendencją. Oczywiście na księgarskich półkach zapewne znalazlibyśmy wznawianych po raz kolejny Ernesta Hemingwaya, Mario Vargas Llosę czy Antoniego Czechowa; Stephena Kinga czy Arthura Conana Doyle'a, może Marka Nowakowskiego. Sęk w tym, że wielu współczesnych pisarzy parując się tym gatunkiem napotyka na przeszkodę niemożności publicznego zaistnienia.

Na szczęście każda moda ma swój kres i opowiadania zaczynają pojawiać się w druku coraz częściej. Z przyjemnością sięgnęłam po wydany w Oficynie zbiór *Lukrecja z kamiennej grobli* zawierający 10 opowiadań dziesięciu (a właściwie jedenastu) autorek i autorów (z przewagą kobiet) związanych z gdańskim festiwalem Afera Kryminalna.

Antologia powstała w wyniku selekcji wielu prac nadesłanych na konkurs „Kryminalne opowiadanie z Trójmiastem w tle”. Każdy z wyróżnionych w ten sposób autorów może czuć się usatysfakcjonowany, a całość prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz paletę różnorodnych pomysłów na zamieszczenie skomplikowanej kryminalnej fabuły w obrębie ok. 20–25 stron.

Mimo że zbrodnia jest tu niejako wspólnym mianownikiem, a ramy gatunku wymuszają określony schemat myślenia i działania bohaterów, mamy do czynienia z dziesięcioma różnymi stylizacjami, co jest niewątpliwie interesujące i skłania czytelnika do analizy porównawczej.

W tej szczególnej mikroskali rozpoznajemy fascynacje poszczególnych autorów: kryminałem retro (*Lukrecja z kamiennej grobli* – Ernest Jeziołek) i miejskim thrillerem (*Zwłoki przy moło* – Tomasz Wandzel; *Cena marzeń* – Aleksandra Pech; *Księżniczki* – Nina Igielska), powieścią noir, bogatym *spectrum* rodzajowym obowiązującym w polskiej – i nie tylko – literaturze kryminalnej. Narracja bywa pierwszo- lub trzecioosobowa, a zakończenia zamknięte i otwarte.

Zbiór opowiadań, których fabuła osadzona jest w Trójmieście, pozwala – wraz z bohaterami – przemierzać współczesny Gdańsk, dojeżdżać do niego Pendolino (*Ucieczka* – Marta Gruszczyńska, Natalia Peplińska) lub zwykłym pociągiem (*Falstart* – Bronisław Krzysztof Jakubowski), ale też poznać historyczne odniesienia do międzywojennego Wolnego Miasta (*Skarby Ego* – Sławomir Podsiadłowski) czy przenieść się w czasy niemieckiej okupacji (*Śpij, Atus, śpij* – Anna Twardy). Być może, dla dopełnienia obrazu, zabrakło szczególnego charakteru hanzeatyckiego portu nad Motławą z przechadzającym się w zamyśleniu przez Długi Targ Janem Heweliuszem lub umieszczenia akcji jednego z opowiadań w arcyciekawym środowisku artystycznym lat 80. i 90. ubiegłego wieku, niemniej pomysł skompiłowania w jeden tom dziesięciu różnych opowiadań kryminalnych uważam za trafiony.

W trójmiejskich historiach można dostrzec elementy krakowskie (*Kradzież Mony Lizy* – Jadwiga Buczak). Warte zauważenia jest to, że zbiór otwiera opowiadanie *Trupi dyżur* krakowianki Agnieszki Gracy...

Być może za przykładem Oficynki pójść inne wydawnictwa i stworzyć kolejne miejskie antologie. Być może będzie to Kraków?

Janusz Mika

Lukrecja z kamiennej grobli, Gdańsk: Oficyna, 2017.

Salon Literacki Biblioteki Kraków

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”
ul. Szczepańska 1

► 5 kwietnia

„Ma być czysto” – godz. 18.00
Wieczór autorski Anny Cieplak
Prowadzenie: Michał Koza

Anna Cieplak to polska animatorka kultury, aktywistka miejska i pisarka związana z *Krytyką Polityczną*. Laureatka Nagrody Conrada (2017) za powieść *Ma być czysto*. Książka, która przekracza granice pokoleń i znosi podziały społeczne. W której starsi i młodzi młodzi odnajdą swoje lęki i złudzenia. To nie opowieść o „gimbazie”, lecz o współczesnej rodzinie. O trudzie dojrzewania, ryzyku opieki. Anna Cieplak doskonale wie, o czym pisze, bo pracuje na co dzień z dziećmi i młodzieżą. Wyraziłi bohaterowie, zero ściemy. I sporo brudu, chociaż ma być czysto.

Lidia Ostałowska

► 12 kwietnia

Krakowska Książka Miesiąca – *Żagiel na przelęczy*, Katarzyna Włodyka de Simone
Wręczenie nagrody – godz. 18.00
Prowadzenie: Jan Pieszczachowicz

Wyrusz śladem toskańskich fortun, zsyłanych i odbieranych przez los, talentów poetyckich i malarskich, które wzbijają się i gasną, aby uzyskać nieśmiertelność wieki później. Opowiedziana pięknym, poetyckim językiem historia baśniowego Prato i jego mieszkańców jest zwierciadłem, w którym odbija się to, co najcenniejsze: sztuka, miłość i pasja. Żagiel na przelęczy Katarzyny Włodyki de Simone nie opowiada o „innej Toskanii”, ale o Toskanii właściwej. O Toskanii najpiękniejszej, bo rozjaśnionej powrotami; ziemi, z której najpierw się ucieka, ale na koniec zawsze wraca, jak robili to Curzio Malaparte, Francesco Datini czy Filippo Lippi. Wspólne wątki ich losów, opisane lekko stylizowanym językiem, splatają się niespodziewanie ciasno, tworząc osnowę prowadzącą nas po ulicach słynącego z włókiennictwa Prato. Razem z autorką podążamy za tą nicią połączonych istnień, ciesząc się słowem. Urzeka ono znaczeniem, dźwiękiem i barwą; my obracamy je w myśli i próbujemy zachować na dłużej.

Julia Wollner –
Magazyn śródziemnomorski *Lente*

► 19 kwietnia

„Pamięć operacyjna” – godz. 18.00
Wieczór autorski Ewy Lipskiej
Prowadzenie: prof. Marta Wyka

Ewa Lipska to polska poetka i felietonistka, redaktorka działu poezji Wydawnictwa Literackiego (1970–1980), dyrektorka Instytutu Polskiego w Wiedniu, członkini polskiego i austriackiego PEN Clubu, członkini i założycielka Stowarzyszenia Pisarzy Polskich oraz członkini PAU.

Poprzedni tomik Ewy Lipskiej nosił tytuł *Czytnik linii papilarnych*. W dwa lata po jego premierze wybitna poetka proponuje czytelnikom ponad dwadzieścia nowych wierszy zebranych w tom zatytułowany *Pamięć operacyjna*. Zestawiając te tytuły, można odnieść wrażenie, że autorka jest zafascynowana światem technologii lub też wiąże z nim jakieś szczególne obawy. Tak jednak nie jest. Najważniejsze miejsce w nowych wierszach Ewy Lipskiej zajmujemy – jako źródło fascynacji jak i lęków – my, ludzie. My, którzy „zjadamy miłość, wypluwamy pestki”, którym „migocze lampka: boarding time”, którzy, starając się „nie drażnić historii”, obserwujemy, jak „nadchodzi awaria świata”.

Źródło: www.wydawnictwoliterackie.pl

► 26 kwietnia

„Życie literackie w Krakowie w latach 1893–2013” – godz. 18.00
Wieczór autorski Jacka Olczyka
Prowadzenie: Miłosz Biedrzycki

Jacek Olczyk – historyk literatury, doktorat uzyskał na Uniwersytecie Jagiellońskim i w INALCO (Paryż).

Inspirująca podróż w czasie przez krakowskie życie literackie – od kawiarni Młodej Polski przez kultowe miejsca PRL-u po alternatywną cyberkulturę XXI wieku. Owoc wieloletnich badań Jacka Olczyka, który przeczesywał pamiętniki, korespondencję, dobrą i złą prasę, by stworzyć pierwszą tego rodzaju panoramę w historii miasta. Składają się na nią soczyste plotki, barwne domysły, donosy, dyskusje i kłótnie, wzloty i upadki, walka o wolność i o stolik w modnym miejscu – czyli wszystko to, czego nie znajdziecie w podręcznikach i opracowaniach naukowych. To opowieść o wielkiej i mniejszej literaturze tworzonej przez mieszkańców, miłośników i przeciwników Krakowa na przestrzeni przeszło 120 lat. Książka może z powodzeniem służyć jako literacki przewodnik po kulturalnej stolicy Polski, który prowadzi czytelnika szlakiem nie tylko ważnych stron polskiej literatury, ale także jej kulis i zapleczy.

Źródło: www.ha.art.pl

KWARTALNIK LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW

CZAS
LITERATURY

Do nabycia w Salonach EMPIK i Kolportera

BIBLIOTEKA KRAKÓW

Oferta kulturalno-edukacyjna filii

Filia nr 49

os. Tysiąclecia 42, tel. 12 648 50 69

„E-senior” – każdy wtorek i czwartek godz. 12.00

Uczestnicy zostaną zapoznani z podstawami obsługi komputera, programów tekstowych i graficznych oraz sprawnego wyszukiwania informacji w Internecie. Konieczne wcześniejsze zapisy telefoniczne lub osobiste w filii bibliotecnej.

Filia nr 55

os. Teatralne 25, tel. 12 644 40 46

„E-senior” – każdy wtorek godz. 8.00–9.00

Uczestnicy zostaną zapoznani z podstawami obsługi komputera, programów tekstowych, poczty elektronicznej oraz sprawnego wyszukiwania informacji w Internecie. Konieczne wcześniejsze zapisy w filii bibliotecnej.

Filia nr 21 / Wypożyczalnia dla Dorosłych

ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

„E-senior” – każdy czwartek godz. 11.00–15.00

Cykl indywidualnych warsztatów dla dorosłych mających na celu rozwiązywanie wszelkich problemów związanych z obsługą urządzeń mobilnych: smartfonu, tabletu oraz komputera. Nie są prowadzone zajęcia z obsługi bankowości internetowej. Konieczne wcześniejsze zapisy w filii bibliotecnej.

► 3 kwietnia

Filia nr 2

ul. Krakowska 29, tel. 12 422 92 43

„Wystawa obrazów Grażyny Steinmetz”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 30 kwietnia 2018 r.

Wystawa malarstwa Grażyny Steinmetz – członkini Stowarzyszenia Plastyków Ziemi Krakowskiej. Obrazy obejmują różną tematykę.

Filia nr 16

ul. Radzikowskiego 29, tel. 797 301 005

„Wystawa malarstwa Maggie Piu”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 6 kwietnia 2018 r.

Maggie Piu (Małgorzata Bieniek-Strączek) jest absolwentką wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej. Tworzy i prowadzi pracownię projektowania wnętrz w Krakowie, dodatkowo pisze trzy blogi: o modzie, sztuce i architekturze. W dorobku ma ponad 50 indywidualnych wystaw (w Warszawie, Krakowie, Londynie i innych miastach). Rysunki publikowała w „Fantastyce”, „Odrze”, „Górach i Alpinizmie”, była ilustratorką w magazynie „Gentleman”. Jej rysunki zdobyły książkę Jacka T. Gierlińskiego *Pustka intymnych ucieczek*. W 2003 roku była jedną z dwunastu kobiet w akcji „Twojego Stylu” – *Ja Kobieta – najbardziej kobiece Polki*, zakwalifikowana jako Dama XXI wieku. W 2011 roku artystka wystawiała prace na pierwszej edycji Street of Design w Warszawie. Maluje od lat, jej grafika i malarstwo mieszczą się w secesyjnej estetyce sprzeczności, są połączeniem wizji kobiety *art nouveau* ze współcześnie surrealistyczną wizją kobiecego ciała. Charakteryzują się bogatą ornamentyką i precyzją detalu. Maggie Piu maluje tradycyjnie na płótnie i papierze, akrylami i tuszem, przetwarza również rysunki w komputerowych programach graficznych robiąc ciekawe collage.

Filia nr 21

ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

„Zbieramy zakrętki”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 30 kwietnia 2018 r.

Filia nr 21 Biblioteki Kraków jest oficjalnym punktem zbiórki plastikowych zakrętek dla Fundacji Bez Tajemnic. Głównymi celami akcji są: bezinteresowna pomoc niepełnosprawnym dzieciom, podnoszenie świadomości ekologicznej oraz zbiórka surowca wtórnego.

Filia nr 21 / Wypożyczalnia dla Młodzieży

ul. Królewska 59, tel. 797 301 023

„Konsultacje dla maturzystów”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 30 kwietnia 2018 r.

Spotkania przedmaturalne przygotowujące uczniów do egzaminu dojrzałości, m.in.: pomoc w wyborze tekstów i opracowań literatury, tworzeniu bibliografii, porady, jak pracować z tekstem.

Filia nr 21 / Wypożyczalnia dla Dorosłych

ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

„W świecie barw i faktur – wystawa prac uczniów Liceum Plastycznego w Nowym Wiśniczu”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 30 kwietnia 2018 r.

Wystawa prezentuje prace wykonane w różnych technikach tkackich przez uczennice Liceum Plastycznego im. Jana Matejki w Nowym Wiśniczu według ich

Polecamy dorosłym

Zagubiona Simona

W Teatrze Łaźnia Nowa zobaczymy skomplikowaną sceniczną biografię Simony Kossak. Bohaterka jest przedstawiona jako osoba, o losach której chce zdecydować toksyczna matka, nieobecny na scenie ojciec, siostra oraz inni ludzie. Rozłożenie roli na cztery aktorki: Agatę Grobel, Martę Waldere, Lidie Bogaczównę i Elżbietę Karkoszkę wzmocnia tragizm głównej postaci, podkreśla jej wewnętrzne rozdarcie. Ona prawie nie ma głosu, mówią za nią inne kobiety, sprzecząc się, przekrzykując, wypowiadają wszystkie naraz, sygnalizując zaburzenie komunikacji. Dorośli tylko czasami pozwalają mówić Simonie, bo uważają, że *dzieci i ryby głosu nie mają*. Bohaterka buntuje się przeciwko tezie zawartej w przysłowiu, wydając takie dźwięki jak ryba, wykazując w swojej pracy naukowej, że ryby mówią. Ucieka w świat zwierząt, z którymi łatwiej jej się porozumieć niż z ludźmi. Tam lepiej słyszy siebie, odnajduje własne ja.

Jest to spektakl kobiecy, choć wyreżyserowany przez Tomasza Cymermana. To panie stoją na straży męskich wzorców. Pilnują, żeby role męskie były wykonywane zgodnie z wieloletnią tradycją. Tak dalece to co męskie na tym

świecie jest uważane za lepsze niż kobiece, że nawet miłość do dziecka jest uwarunkowana jego płcią. Simona została odrzucona przez rodziców, bo nie była chłopakiem. Nie jest ani kobietą, ani mężczyzną, tylko wieczną dziewczynką, która nie miała dzieciństwa, dlatego nie może wyrosnąć. Po trosze staje się mężczyzną buszującym w lesie, ale zajmującym się przyrodą po kobiecemu, czule walcząc o prawa zwierząt. W biologii była prekursorką, odstępując od antropocentrycznego punktu widzenia. Spektakl podkreśla odkrywczość badań profesor Kossak.

Twórcy występują tutaj w obronie praw dzieci, kobiet i zwierząt. Sztuka jest skomplikowana, wymaga wcześniejszego zapoznania się z biografią Simony Kossak. W zbiorach Biblioteki Kraków znajdują się takie książki, jak *Simona. Opowieść o niezwykłym życiu Simony Kossak A. Kamińskiej, O ziołach i zwierzętach, Opowieści, Opowieści z Dziedzinki, Saga Puszczy Białowieskiej* S. Kossak.

Izabella Śliwińska

Recenzja spektaklu *Simona, gdzie jesteś?*, Teatr Łaźnia Nowa, reż. T. Cymerman.

Pierwszy numer „Rocznika Biblioteki Kraków”

Ukazał się pierwszy tom „Rocznika Biblioteki Kraków”, który poświęcony został w dużej mierze bibliotekom krakowskim i ich unikatowym zbiorom: kolekcji muzycznej Biblioteki Jagiellońskiej, Bibliotece Książąt Czartoryskich, bibliotece kapitulnej na Wawelu, Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Krakowie, bibliotece Muzeum Niepodległości w Warszawie; mowa jest także o księgozbiorach oo. kamedułów z krakowskich Bielani i opactwa sióstr benedyktynek w Staniątkach. W oparciu o tę cześć 21 marca 2018 roku odbyło się spotkanie promocyjne „Skarby bibliotek krakowskich”, w którym udział wzięli: prof. Zdzisław Pietrzyk – dyrektor Biblioteki Jagiellońskiej, ks. prof. Jacek Urban – dyrektor Archiwum Kapitulnego na Wawelu, dr Paweł Wierzbicki – kierownik Biblioteki Książąt Czartoryskich, oddziału Muzeum Narodowego w Krakowie, a także redaktor naczelny „Rocznika Biblioteki Kraków” – dr Stanisław Dziedzic.

Na łamach rocznika opublikowano również wiele artykułów naukowych, które w różnorodny sposób odnosiły się do literatury, historii i Krakowa. Dział ten otwiera tekst prof. Bogusława Krasnowolskiego o zabytkowym zajeździe kazimierskim, który wkrótce stać ma

się główną siedzibą Biblioteki Kraków. Są również artykuły o pisarzach, m.in.: Henryku Sienkiewiczu (prof. F. Ziejka), Ewie Lipskiej (prof. J. Baluch), czy o twórczości literackiej Karola Wojtyły (dr Marta Burghardt).

„Rocznik Biblioteki Kraków” to także miejsce udokumentowania historii, działalności Biblioteki Kraków, organizowanych przez naszą instytucję nagród, wydawnictwach, największych projektach kulturalnych promujących czytelnictwo.

Anna Gregorczyk

Śmierć i dziewczynka

Australijski pisarz Markus Zusak jest synem emigrantów: Austriaka i Niemki, którzy nie mówili ani słowa po angielsku, kiedy jakiś czas przed jego narodzinami przybyli do Australii. Jego *Złodziejka książek* została po raz pierwszy wydana w Australii w 2005 roku. Inspiracją do jej napisania były opowiadania rodziców Zusaka o dzieciństwie spędzonym w Austrii i Niemczech podczas II wojny światowej. Powieść została przetłumaczona na 40 języków, stała się międzynarodowym bestsellerem.

Ta historia o wojnie ma niezwykle go narratora. Jest nim Śmierć, która zawsze zwraca się bezpośrednio do czytelnika i na ogół komunikuje mu proste lub bardziej doniosłe prawdy. Mówi do niego: *Umrzesz* – zupełnie jakby chciał (w polskim tłumaczeniu Narrator jest mężczyzną) ustawić mu odpowiednią ostrość spojrzenia, sprawić, by czytelnik spojrzął jego oczami. Z perspektywy Śmierci wszystko jest nieskomplikowane – również ta historia. Bo o czym ona jest? O dziewczynce, akordeoniście, niemieckich fanatykach, żydowskim bokserze, kradzieżach. Narrator ma swój kodeks postępowania, którego na ogół ściśle przestrzega: nie stosuje przemocy, nie jest podły, zazwyczaj nie angażuje się w historie osób, którym zabiera życie. Przypadek głównej bohaterki jest szczególny, Śmierć po spotkaniu z nią łamie swoje zasady i chce nam o niej opowiedzieć.

Ma na imię Liesel. Przyjeżdża do miasta Moching z innej części Niemiec, aby zamieszkać z rodziną zastępczą. Wybuch wojny. Zusak nie mówi: ludzie nic nie wiedzieli o Holokauście, dowiedzieli się po wojnie. Nie, mieszkańcy Moching wiedzą, co dzieje się w pobliskim Dachau i w innych obozach. Ale nie o nich jest ta książka. Jest o dziewczynce i innych mieszkańcach małego miasteczka, o przyjaźni, zaufaniu, strachu, odwadze i bezsilno-

ści. I jeszcze o potędze słów, bez których Führer nie miałby władzy, a cały świat wyglądałby inaczej.

Powieść dobrze się czyta pomimo często trudnych tematów, emanuje pozytywną energią, pogodną życiową filozofią. Pisarz używa niesłychanie plastycznych, zapadających w pamięć metafor. Ma umiejętność malowania słowami, jego opisy są barwne, każdy wyraz precyzyjnie dobrany. Trzeba przyznać, że świetne polskie tłumaczenie Hanny Bałtyn również ułatwia odbiór lektury.

Zusakowi udało się wykreować bohaterów, wobec których czytelnik nie może pozostać obojętny. Ich historie wzruszają, intrygują, bawią do łez. Nic dziwnego, że na kanwie książki powstał film. Niestety produkcja wytwórni Twentieth Century Fox jest podobno ledwie cieniem oryginału. Cóż, Markus Zusak wysoko postawił poprzeczkę.

Maria Mazur-Prokopiuk

Zusak M., *Złodziejka książek*, tłum. Bałtyn H., wyd. 2, Warszawa: Wydawnictwo Nasza Księgarnia, 2016.

autorskich projektów. Specjalizacja tkanina artystyczna, dzięki dużej inwencji, swobodzie i fantazji, pozwala uczniom tworzyć niepowtarzalne kompozycje z różnych surowców stosując tradycyjne techniki tkackie oraz wykorzystując własne poszukiwania nowych rozwiązań technicznych.

Filia nr 21 / Czytelnia Naukowa

ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

„Dzień dobry – wystawa prac Klementyny Lewandowskiej”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 30 kwietnia 2018 r.

Wystawa prac Klementyny Lewandowskiej – uczeń drugiej klasy Liceum Plastycznego w Krakowie. Autorka interesuje się sztuką, człowiekiem oraz mechanizmami jego myślenia i działania. Obserwuje otaczającą ją rzeczywistość i nie chce pozostawać w stosunku do niej obojętna – odpowiedzią są jej obrazy. Prace są efektem działań ostatnich dwóch lat, wystawa zaś debiutem, stąd tytuł *Dzień dobry*.

Filia nr 25

ul. Fałata 2, tel. 797 301 002

„Przemiany – wystawa malarstwa Emilii Gąsienicy-Setlak”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 4 maja 2018 r.

Emilia Gąsienica-Setlak to absolwentka zakopiańskiego Zespołu Szkół Plastycznych im. Antoniego Kenara. Studiowała na Wydziale Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Zajmuje się malarstwem oraz grafiką warsztatową. Meritum zainteresowań artystycznych to kolory, syntetyczna kompozycja oraz ich relacje z otoczeniem. Wystawia zarówno w Polsce, jak i za granicą. W dorobku ma udział w 29 wystawach indywidualnych oraz w ponad 70 wystawach zbiorowych i targach sztuki.

Filia nr 26

ul. Komorowskiego 11, tel. 797 301 003

„Wiersze ze Zwierzyńcem w tle”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 27 kwietnia 2018 r.

Konkurs poetycki dla osób powyżej 9. roku życia. W maju komisja wyłoni poetów, którzy wezmą udział 15 czerwca w wieczorze poezji *Ubieranie Lajkonika* w Filii 26 oraz wystąpią 16 czerwca na scenie podczas *Balu na Stawach*. Regulamin dostępny w Filii.

Filia nr 26

ul. Komorowskiego 11, tel. 797 301 003

„Swoiste indywidualia”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 16 kwietnia 2018 r.

Wystawa malarstwa Wojciecha Odsterczyła. Na ekspozycję składają się prace z cyklu pt. *Schowani*. Artysta określa się *twórcykiem rycinów nietypowych*, jako środek wyrazu upodobał sobie pastel olejny. Obiektami malowanymi są dzieci, zabawki oraz zwierzęta.

Filia nr 26

ul. Komorowskiego 11, tel. 797 301 003

„Książka i Róża”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 30 kwietnia 2018 r.

Wystawa prac plastycznych z archiwum Filii nr 26. Na wystawie znajdują się ilustracje do znanych bajek, baśni i powieści dla dzieci wykonane w ramach poprzednich edycji Małopolskich Dni Książki *Książka i Róża*.

Filia nr 27

ul. Królowej Jadwigi 37b, tel. 797 301 016

„Impresje zimowe”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 4 kwietnia 2018 r.

Janina Korta po ukończeniu Akademii Ekonomicznej pracowała w Urzędzie Statystycznym. Od 11 lat maluje. Artystka zaczynała od klubu *Paleta* pod opieką artysty malarza Stefana Berdaka, pobierała również lekcje u artystki-malarki i rzeźbiarki Barbary Leonik. Maluje portrety, ale nie unika innych tematów, takich jak: pejzaż, architektura, martwa natura i kwiaty.

Filia nr 35

ul. Chałubińskiego 47, tel. 797 024 005

„Motywy patriotyczne w ekslibrisie” – w godzinach otwarcia biblioteki do 30 kwietnia 2018 r.

Wystawa ekslibrisów z motywami patriotycznymi. Jan Dubaj, kielecki twórca ekslibrisów, w którego pracach ważne miejsce zajmuje tematyka patriotyczna, projektuje druki, medale, wydawnictwa, tablice pamiątkowe i pomniki. Zajmuje się także redakcją książek. Znaki wykonuje głównie technikami własnymi i światłokopią. Każdy ekslibris stanowi syntezę formy, rysunku i treści opisowej – niejednokrotnie zawiera indywidualne napisy od autora. Częstym tematem prac jest działalność niepodległościowa na Ziemi Kieleckiej. Inne nurty tematyczne to m.in.: wielcy Polacy: Chopin, Mickiewicz, Jan Paweł II, a także Madonny, motywy sakralne i ludowe. Autor przedstawia spory fragment polskiej historii, której był świadkiem i uczestnikiem.

MIESIĘCZNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY

KRAKÓW

MIASTO – LUDZIE – ZDARZENIA

Zapraszamy do prenumeraty „Krakowa” w roku 2018

Jesteśmy jedynym pismem poświęconym Krakowowi. Piszemy o kulturze i literaturze, a także współczesnych zagadnieniach, jakimi żyją mieszkańcy Krakowa.

Kontakt: prenumerata@krakow.krakow.pl

tel. 12/222 00 14, 661 22 82 82

www.miesiecznikkrakow.pl

Filia nr 49
os. Tysiąclecia 42, tel. 12 648 50 69
„Esy-floresy – sztuka języka”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 30 kwietnia 2018 r.

Zajęcia literacko-edukacyjne dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym, podczas których zmierzają się z zagadkami językowymi oraz próbują wyartykułować trudne wierszyki „łamiące języki”. Terminy uzgadniane są na bieżąco z osobami zainteresowanymi.

Filia nr 49
os. Tysiąclecia 42, tel. 12 648 50 69
„Moja ulubiona bajka”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 30 kwietnia 2018 r.

Wystawa pokonkursowa prac laureatów i wyróżnionych dzieci z klas I–III Szkoły Podstawowej nr 126. Tematem przewodnim konkursu było wykonanie ilustracji do wybranej samodzielnie bajki.

Filia nr 35
ul. Chałubińskiego 47, tel. 797 024 005
„Literacki świat oczami malucha”

– w godzinach otwarcia biblioteki w dniu 3 kwietnia 2018 r.

Ekspozycja książek dla dzieci przygotowana w oparciu o najbardziej popularne tytuły. W ciągu dnia najmłodszy czytelnicy będą mogli wykonać dowolną techniką plastyczną portret *Ulubieni bohaterowie oczami dzieci*. Wydarzenie z okazji Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci.

Filia nr 12
ul. Łąkowa 27, tel. 12 417 26 37
„Jak powstaje książka?” – godz. 8.00

Spotkanie dla dzieci przedszkolnych zorganizowane w ramach Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci. Młodzi czytelnicy dowiedzą się, jak powstaje książka, oraz zostaną zapoznani z krótką historią pisma od czasów najdawniejszych do współczesnych. Zajęcia połączone z głośną lekturą książeczki *Kicia Kocia w bibliotece*.

Filia nr 21 / Oddział dla Dzieci
ul. Królewska 59, tel. 797 301 020

„Spotkanie z Andersenem” – godz. 12.00–13.00

Głośne czytanie dzieciom w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym baśni Hansa Christiana Andersena. W czasie zajęć przewidziano słuchanie audiobooków z baśniami autora. Wydarzeniu towarzyszyć będzie wystawa okolicznościowa.

Filia nr 44
ul. Spółdzielców 3, tel. 797 024 014

„Wyczarować z literek bajkę – głośne czytanie dzieciom” – godz. 12.00

Głośne czytanie dzieciom bajek i wierszyków organizowane w ramach Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci. Wśród czytanych bajek i wierszy znajdują się utwory: Juliana Tuwima, Doroty Gellner, Marii Konopnickiej, Władysława Broniewskiego.

Filia nr 26
ul. Komorowskiego 11, tel. 797 301 003

„Bajki w Teatrzyku Kamishibai” – godz. 17.00–17.30

Z okazji Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci Filia nr 26 zaprasza na zajęcia, podczas których uczestnicy wysłuchają opowieści zaprezentowanych przy pomocy techniki *kamishibai* oraz drewnianego teatrzyku. Zaprezentowane zostaną książki: *Groszki*, *Kotka Milusia* oraz *Bajka o Wiśle*.

► 4 kwietnia

Filia nr 54
os. Młodości 8, tel. 12 644 13 22

„Stokrotka – czytanie na zaczarowanym dywanie” – godz. 9.00

Z okazji Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci głośne czytanie dzieciom w wieku przedszkolnym baśni Hansa Christiana Andersena.

Filia nr 20
ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

„Książeczki z dziecięcej półeczki” – godz. 10.00

Spotkanie dla przedszkolaków, podczas którego odbędzie się głośne czytanie książki Wiesława Drabika *Korowód bajek*. W programie przewidziano zagadki związane z postaciami z bajek oraz przybliżenie sylwetki Hansa Christiana Andersena.

Filia nr 56 / Oddział dla Dzieci i Młodzieży
os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

„Tata czyta, mama czyta, słucham ja” – godz. 10.00

Głośna lektura fragmentów książki o słoniku Pomelo i podróżach muchy Fefe. Uczestnicy będą mieli okazję bawić się słowem i ćwiczyć języki biorąc udział w zabawach logopedycznych.

Polecamy dzieciom

Odkrycie sprzed trzydziestu lat

Pod koniec roku 2017 do rąk najmłodszych czytelników trafiła książka brytyjskiej pisarki Jill Barklem *W Jeżynowym Grodzie* wydana przez Społeczny Instytut Wydawniczy ZNAK. Bohaterami są myszy, ale nie te, których wiele osób się boi, lecz miłe, przyjemne stworzenia. Publikacja Barklem jest nowością w Polsce, ale nie na świecie, bo pierwsze jej opowiadania ukazały się w latach 80. ubiegłego wieku. Bardziej znany jest serial animowany, przygotowany na podstawie opowiadań Barklem pt. *W Jeżynowym Grodzie i Mysia Dolina*, w Polsce emitowany w latach 1996–2000.

Autorka stworzyła idealny świat, w którym mieszkańcy żyją w zgodzie z naturą, panuje przyjaźń, miłość oraz wzajemny szacunek, a przy tym radość i zabawa. Bohaterowie uwielbiają działać wspólnie i brać udział w różnych przedsięwzięciach. Barklem podkreśla, że opowieści wymyślała dla córki Lizzy, jednak przed rozpoczęciem pracy nad książką przez pięć lat prowadziła badania poświęcone życiu gryzoni, by dokładnie poznać ich zwyczaje.

Książka składa się z ośmiu opowieści, pierwsze cztery pokazują życie myszek i ich zajęcia w czasie poszczególnych pór roku (wiosną świętują urodziny Fredzia, latem odwiedzają młyn i mleczarnię oraz biorą udział w ślubie Makóweczki Bystrzyckiej i Derenia Mączniaka, jesienią robią zapasy, a zimą urządzają Śnieżny Bal w Lodowej Salii). Kolejne cztery to historie przygód bohaterów i ważnych wydarzeń w ich życiu, np. narodzin potomstwa Makóweczki. Czytelnicy poznają mieszkania myszek, ich ulubione potrawy oraz zajęcia. Towarzyszą im w poszukiwaniu zaginionej Prymulki, wyprawie w góry, przygotowaniach do balu, przeprawie łódką czy zabawach. Autorka obdarzyła swo-

ich zwierzęcych bohaterów cechami ludzkimi, dzięki temu w ukryty sposób przekazuje dzieciom, a często także dorosłym, właściwe wzorce zachowania wobec innych, uczy szacunku do natury oraz czerpania radości z każdej, nawet najdrobniejszej rzeczy lub sprawy. Podkreśla, że najważniejsze jest bycie razem, a tego we współczesnym świecie brakuje wielu rodzinom.

Wspaniałym dopełnieniem idyllicznej opowieści są bardzo szczegółowe ilustracje Jill Barklem, delikatne, ciepłe, a przy tym piękne, zachęcające do dalszego poznawania przygód Fredzia, Prymulki i ich przyjaciół oraz pobudzające wyobraźnię dziecka. Najmłodszy czytelnicy z zachwytem będą podążać śladami mysich bohaterów. Książka w tłumaczeniu Katarzyny Szczepańskiej-Kowalcuk pozwala wyciszyć się przed snem. Nieco większy format, twarda oprawa, gruby papier i duża, czytelna czcionka ułatwiają czytanie. Książka dostępna w siedmiu filiach Biblioteki Kraków.

Tekst i zdjęcie: Paulina Knapik

Barklem J., *W Jeżynowym Grodzie*, Kraków: ZNAK, 2017.

Miesiąc Języka Ojczystego

Miesiąc Języka Ojczystego trwający w 2018 roku w dniach 21 lutego–21 marca był inicjatywą popularyzującą poprawność językową, kulturę języka polskiego i wiedzę z nim związaną. W filiach organizowano wiele zajęć edukacyjnych. W ramach współpracy z Kołem Naukowym Językoznawców Studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego im. Mieczysława Karasia na przełomie lutego i marca odbywały się zajęcia dla dzieci i młodzieży z szeroko rozumianego zakresu językoznawstwa.

Warsztaty prowadzone przez studentów dotyczyły m.in.: gwary, dialektów, stylizacji oraz technik manipulacji. Podczas zajęć uczniowie dowiedzieli się, jak stworzyć słownik gwarowy, a także jakich narzędzi używają współczesne media do manipu-

lacji informacją. Jako przykłady wykorzystano materiały zawarte w prasie, serwisach internetowych, w programach informacyjnych emitowanych na antenie telewizyjnej. Podczas zajęć uczestnicy zostali również zapoznani z funkcjami wypowiedzi wyróżnionymi przez Romana Jakobsona.

Biblioteka Kraków była również patronem IV Dyktanda Krakowskiego przeprowadzonego 3 marca w Auditorium Maximum Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Studentom dziękujemy za przygotowanie i przeprowadzenie ciekawych zajęć, a uczniów zapraszamy do śledzenia wydarzeń i uczestnictwa w organizowanych przez Bibliotekę przedsięwzięciach.

Jolanta Oleksa

Roberto Innocenti i jego ilustracje

Roberto Innocenti urodził się w 1940 roku w Toskanii, w małym miasteczku niedaleko Florencji. Zasłynął jako ilustrator klasyki literackiej: *Czerwonego Kapturka*, *Dziadka do orzechów*, *Kopciuszka*, *Opowieści wigilijnej*, *Pinokia* i innych. Jest również ilustratorem dwóch książek o Holocauście *Rose bianche* oraz *Erika's Story*. Innocenti znany jest ze swojego charakterystycznego stylu, pełnego szczegółów. W 2008 roku został uhonorowany prestiżową nagrodą im. Hansa Christiana Andersena, przyznaną przez Międzynarodową Izbę ds. Książek dla Młodych (IBBY). Roberto Innocenti to artysta-samouk. W wieku 13 lat opuścił szkołę i podjął pracę w odlewni stali, aby wspomóc finansowo rodzinę. W wieku 18 lat zamieszkał w Rzymie i znalazł pracę w studiu animacji. Tam nauczył się rysować przygotowując plakaty filmowe i teatralne, projektował książki, wykonywał również projekty graficzne reklam. W 1970 roku amerykański artysta John Alcorn przekonał Roberto Innocentiego, aby spróbował sił w ilustracji książkowej. Jego pierwszym dużym projektem było zilustrowanie w 1983 roku *Kopciuszka* Charlesa Perraulta. Akcję baśni umieścił w Anglii w latach 20. XX wieku. Precyzyjne przedstawienie krajobrazów angielskiej prowincji, ówczesnego Londynu, wnętrza, mody oraz stylu życia, przywołuje klimat szalonych lat 20., a opowieść o Kopciuszku zyskuje nowy wymiar. Innocenti wyjaśniał, że wybrał ten czas i miejsce, aby nie wpłynęły na niego wcześniejsze ilustracje opowieści, chciał również, przedstawić Kopciuszka jako uniwersalny archetyp nieograniczony czasem. W Polsce książka ukazała się nakładem wydawnictwa Media Rodzina w tłumaczeniu Zofii Beszczyńskiej.

Z kolei ilustrując *Pinokia* Carla Collodiego, Innocenti, chcąc przedstawić realia epoki, w której powstawała historia, osadził ją w XIX wieku we Florencji, rodzinnym mieście zarówno pisarza, jak i ilustratora. Przygotowując się do zilustrowania powieści odkrył w niej wiele odniesień do Toskanii. Jego naturalistyczne, pełne szczegółów ilustracje są jak fotografie, oddają klimat dziewiętnastowiecznej Florencji, a historia drewnianego pajacyka zyskuje wymiar realistyczny. Książka została wydana w Polsce przez Wydawnictwo Media Rodzina w tłumaczeniu Jarosława Mikołajewskiego.

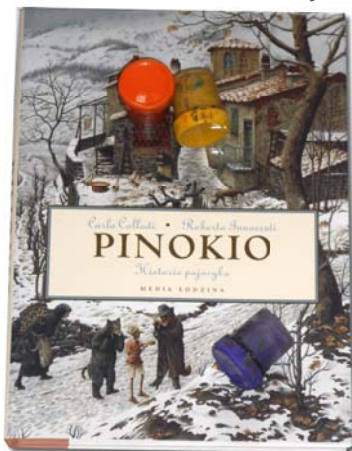
Perrault C., il. Innocenti R., *Kopciuszek*, Poznań: Media Rodzina, 2015.
Collodi C., il. Innocenti R., *Pinokio*, Poznań: Media Rodzina, 2011.
Frisch A., il. Innocenti R., *Czerwony Kapturek w wielkim mieście*, Poznań: Media Rodzina, 2014.

Czerwony Kapturek w wielkim mieście to z kolei opowieść o wielkiej metropolii, Nowym Jorku w XXI wieku. Jest to właściwie picturebook, tekstu autorstwa Aarona Frischa jest tu niewiele, jest on tłem dla wyrazistych, intensywnych, soczystych i bardzo sugestywnych obrazów Roberto Innocentiego. Włoski ilustrator znów zachwyca szczegółem i realistycznym przedstawieniem historii baśniowej postaci. *Czerwony Kapturek* – jako współczesna, dorastająca dziewczynka – tym razem przedziera się przez las z betonu i cegieł. Wielkie wspaniałe miasto kusi swoimi atrakcjami, ale jest pełne niebezpieczeństw. Obrazy Innocentiego do historii *Czerwonego Kapturka* są jak sceny z amerykańskich filmów kryminalnych, pełnych przemocy, gangów młodzieżowych, brudnych zaułków. Dom babci to przyczepa campingowa na obrzeżach miasta, a wilk to motocyklista w czarnym skórzanym płaszczu. Książka została przetłumaczona przez Ewelinę Angielczyk, wydana przez Wydawnictwo Media Rodzina.

Roberto Innocenti mówi o sobie, że zawsze stara się tworzyć w sposób inny niż wszyscy, a bajki są otwarte na różne interpretacje. Jego ilustracje są jak dzieła sztuki z różnych epok, a oryginalna, awangardowa interpretacja ukazuje uniwersalność tekstów. Książki z ilustracjami Roberto Innocentiego dostępne są w wielu filiach.

Tekst i zdjęcia:
Maria Twardowska-Hadyniak

Filia nr 54

os. Młodości 8, tel. 12 644 13 22

„Wojciech Młynarski – kronikarz naszych czasów” – godz. 11.00

Uczestnicy spotkania wysłuchają fragmentów książki Dariusza Michalskiego *Dookoła Wojtek. Opowieść o Wojciechu Młynarskim*, opisującej życie i twórczość autora znanych wierszy i piosenek. Czytane będą również utwory z tomiku *Od oddechu do oddechu*.

Filia nr 48

os. Boh. Września 26, tel. 12 645 95 27

„Pożeracze książek” – godz. 16.00

Głośne czytanie bajek, opowiadań i wierszy najmłodszym czytelnikom biblioteki, połączone z zabawami ruchowymi.

Filia nr 8

ul. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

„Mali też mają głos. Zawsze mów, co czujesz” – godz. 17.00–18.00

Zajęcia z elementami biblioterapii, podczas których uczestnicy zostaną zapoznani z historią Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci, a także z biografią Hansa Christiana Andersena. Podczas zajęć przewidziano głośną lekturę bajek o przygodiach Kubusia Puchatka oraz fragmentów *Wielkiej księgi uczuć* Grzegorza Kasdepke. Prowadzący będą próbowali pokazać uczestnikom, że czytając książki można odczuwać różnorodne emocje. Zwieńczeniem zajęć będzie wykonanie ilustracji oraz burza mózgów dotycząca sposobów oswojania lęków.

Filia nr 27

ul. Królowej Jadwigi 37b, tel. 797 301 016

„Impresje zimowe” – godz. 18.00

Wernisaż wystawy malarstwa Janiny Korty, która maluje portrety, ale nie unika innych tematów takich, jak: pejzaże, architektura, martwa natura i kwiaty. Inspiracją do twórczości jest piękno, które ją otacza i ma *paźur*, aby można przenieść go na płótno.

► 5 kwietnia

Filia nr 20

ul. Opolska 37, tel. 797 301 026

„Przeźrzenia natury – wystawa obrazów Marii Dywańskiej”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 30 kwietnia 2018 r.

Wystawa obrazów Marii Dywańskiej. Autorka maluje hobbystycznie od kilku lat, przyznaje, że dopiero na emeryturze mogła w pełni oddać się pasji, jednocześnie doskonaląc umiejętności na kursach plastycznych. Maluje na płótnie w technice olejnej, tematycznie koncentruje się wokół pejzażu i martwej natury. Obrazy nasycone czystymi barwami skupiają uwagę odbiorcy na grze światła i półcieni.

Filia nr 55

os. Teatralne 25, tel. 12 644 40 46

„Najfajniejsza książka na świecie – warsztaty czytelnicze”

– godz. 10.00

Warsztaty literackie dla dzieci, podczas których odbędzie się głosowanie na najwspanialszą książkę.

Filia nr 20

ul. Opolska 37, tel. 797 301 026

„Przeszłość, która staje się teraźniejszością” – godz. 15.00

Dyskusja czytelnicza o książce autorstwa Jacka Dehnela, poety, prozaika i tłumacza. *Lala* to wzruszająca i pełna humoru powieść o dojrzewaniu.

Filia nr 25

ul. Fałata 2, tel. 797 301 002

„Przemiany – wernisaż wystawy malarstwa Emilii Gąsienicy-Setlak”

– godz. 17.00

Wernisaż wystawy prac artystki Emilii Gąsienicy-Setlak zajmującej się malarstwem oraz grafiką warsztatową. Meritum zainteresowań artystycznych są kolor, syntetyczna kompozycja oraz ich relacje z otoczeniem.

Filia nr 21 / Czytelnia Naukowa

ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

„Wernisaż wystawy prac Klementyny Lewandowskiej Dzień dobry”

– godz. 18.00

Wernisaż wystawy prac Klementyny Lewandowskiej – uczennicy drugiej klasy Liceum Plastycznego w Krakowie. Obrazy są efektem pracy ostatnich dwóch lat, wystawa zaś debiutem, stąd tytuł *Dzień dobry*.

► 7 kwietnia

Filia nr 45 / Czytelnia i Wypożyczalnia Popularnonaukowa

ul. Teligi 24, tel. 797 024 019

„Planszowisko” – godz. 9.00

Rozgrywki gier planszowych dla młodzieży i dorosłych. W programie m.in. *Small World, Cluedo, Cywilizacja, Kolejka*.

► 9 kwietnia

Filia nr 16

ul. Radzikowskiego 29, tel. 797 301 005

„Wystawa prac Jana Piaskowskiego”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 30 kwietnia 2018 r.

Wystawa rysunku i malarstwa Jana Piaskowskiego, członka Bronowickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Sztuk Wszelkich.

Filia nr 54

os. Młodości 8, tel. 12 644 13 22

„Zatrzymane chwile – wystawa malarstwa Adama Mielnika”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 30 maja 2018 r.

Na wystawie zaprezentowane zostaną obrazy namalowane przez Adama Mielnika, zmarłego w ubiegłym roku członka Podgórskiego Stowarzyszenia Przyjaciół Sztuk Wszelkich, Stowarzyszenia Plastyków Ziemi Krakowskiej i Małopolskiego Stowarzyszenia Twórców Kultury. Ekspozycja odsoni wielorakie zainteresowania twórcy, od pejzażu, architektury, martwej natury i kwiatów, aż po kosmos, który był dla niego nieustannym źródłem inspiracji, jako nieskazitelne i tajemnicze piękno. W pracy stosował techniki: olej, akryl, gwasz, pastel, tusz, kredka i ołówek.

► 10 kwietnia

Filia nr 45 / Oddział dla Dorosłych

ul. Teligi 24, tel. 797 024 016

„Galeria Eklibrisu Biblioteki Kraków zaprasza na wystawę *Współczesny eklibris polski i zagraniczny (1990–2018)* – wernisaż 18.00

Wystawa czynna w godzinach otwarcia biblioteki do 31 maja 2018 r.

Na wystawie zaprezentowane zostaną grafiki znanych twórców eklibrisów i kolekcjonerów tej miary co: Krzysztof Kmieć, Małgorzata Wyka, ks. Ignacy Ryndzionek, Rajmund Aszkowski, Juliusz Badura, Ryszard Bandosz, Ryszard Bednarz, Joanna Budzyńska-Sycz, Franciszek Bunsch, Paweł Drozd, Jan Dubaj, Leszek Frey-Witkowski, Aleksandra Hachuła, Zbigniew Jóźwik, Aneta Kowalczyk, Krzysztofa Lachara, Marian Majkut, Zbigniew Osenkowski, Aleksandra Ogórkiewicz, Helena Sawicka, Tadeusz Ramik, Bohdan Rutkowiak, Czesław Woś oraz Pavel Hlavaty, Mauricio Schvarzman i Maria Maddalena Tuccelli.

Filia nr 43

ul. Gen. Jasińskiego 32, tel. 797 024 002

„Wiosenny bukiet – warsztaty z krepiną” – godz. 11.00

Warsztaty, podczas których uczestnicy będą uczyć się składać poszczególne elementy kwiatowe z krepiny, a następnie łączyć je tworząc wiosenne bukiety.

Filia nr 48

os. Boh. Września 26, tel. 12 645 95 27

„Do zacytowania jeden krok – zajęcia animacyjno-czytelnicze dla 7-latków” – godz. 12.00

Biblioteka zaprasza dzieci w wieku 7 lat na zajęcia prezentujące nowości wydawnicze dedykowane dzieciom.

► 11 kwietnia

Filia nr 48

os. Boh. Września 26, tel. 12 645 95 27

„Mruk Renaty Piątkowskiej. Dyskusyjny Klub Książki dla Dzieci”

– godz. 13.00

Podczas spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki dla Dzieci uczestnicy będą rozmawiać o książce Renaty Piątkowskiej *Mruk*, w której autorka opowiada o przygodach kotów.

Filia nr 2

ul. Krakowska 29, tel. 12 422 92 43

„W labiryncie wspomnień – czyli Przyjechał cyrk Patricka Modiano”

– godz. 16.30

Spotkanie w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki. Przed dyskusją o jednej z jego najgłośniejszych książek *Przyjechał cyrk* przedstawiona zostanie biografia francuskiego pisarza, laureata Literackiej Nagrody Nobla Patricka Modiano. Akcja powieści toczy się na ulicach Paryża, przenosi czytelnika do świata pełnego intryg, tajemnic oraz psychologicznych rozterek.

Kapsuła pamięci, cz. 3 – Głowa Kopernika i ... ochrona danych osobowych

Kto z Państwa lubi oglądać stare kroniki filmowe? Na potrzeby tego artykułu obejrzałam kilka z nich, oczywiście te dotyczące bibliotek i książek. Pozwoliło mi to wczuć się w atmosferę dawnych czasów i poznać użytkowników bibliotek. To o nich chcę dziś coś więcej napisać. *My chcemy zrobić ze wszystkich robotników i wszystkich chłopów ludzi kulturalnych i wykształconych, i z czasem uczynimy to* – te wypowiedziane przez Stalina słowa chętnie cytowano przy różnych okazjach. Kroniki filmowe usiłowały to udowodnić. Te z roku 1950 czy też z 1953 pokazują tłum ludzi zdążających do biblioteki i wypożyczających książki, a Andrzej Łapicki swoim ciepłym głosem informuje widzów, że *książka jest częstym gościem w domu robotnika i chłopca*.

Propaganda propagandą, ale jest też w tym dużo prawdy. *Mieszkańcy osiedla, a było to środowisko częściowo robotniczo-mieszczańskie, zaczęli się interesować nowo otwartym punktem i przeglądać znajdujące się w nim książki* – pisze w kronice jedna z bibliotekarek filii przy ul. Mogińskiej pod datą 15 października 1950 roku. Ta sama bibliotekarka tak charakteryzuje swoich czytelników: *Z czasem coraz liczniejsza była liczba czytelników. Radowałam się każdym nowym czytelnikiem, a szczególnie z młodzieży i dzieci. A byli oni bardzo różni: jedni nieśmiali, inni zyczliwi, a nawet niesforni i nie bardzo umiejący się zachować. Platali nawet różne figle i hałasowali*.

To samo można by powiedzieć dziś, choć niestety minęły czasy, gdy na organizowane w bibliotece wieczory bajek *popyt był ogromny, a lokal nie mógł pomieścić dzieci, które czekały na zapowiedzianą imprezę jeszcze przed zakończeniem wypożyczenia*. Trzeba przyznać, że bibliotekarki robiły wiele, aby zwiększyć liczbę czytelników. *Aby pozyskać więcej pracowników fizycznych nawiązałam kontakt z kierownikiem hotelu robotniczego. Dzięki temu pozyskałam 10 nowych czytelników* – pisze z nieukrywaną dumą jedna z bibliotekarek. Był to sukces, zważywszy, że w pierwszych latach PRL analfabetyzm wśród robotników pochodzących z okolicznych wsi nikogo nie dziwił. Z kolei inna z pracujących w bibliotece pań przytacza wypowiedź stolarza budowlanego, który z niesmakiem zwrócił książkę Grzesiuka *Boso, ale w ostrogach* komentując, że *chce literatury, która by go kształciła, a nie demoralizowała*. Ale z książek historycznych i podróżniczych był całkiem zadowolony.

Byłam ciekawa, jak przedstawiała się struktura czytelników w późniejszych okresach. W jednej z kronik z 1972 roku znalazłam coś w rodzaju

rankingu zawodów, który sporządziła kierowniczka biblioteki. Okazało się, że to nie pracownicy fizyczni stanowili najmniejszą grupę czytelników. Byli to prawnicy i lekarze, na czele listy znajdowali się zaś urzędnicy, renciści i gospodynie domowe – w tej kolejności. Czy podobnie jest dziś? Cóż, tego nie sprawdzimy – ochrona danych osobowych... Nie mam wątpliwości, że w tamtych czasach dbano o prywatność czytelników, choć nie chroniono danych osobowych tak restrykcyjnie jak obecnie.

Oto zabawny, z perspektywy czasu, przykład. Rok 1973 został ogłoszony Rokiem Kopernika. Z tej okazji pewien artysta rzeźbiarz podarował jednej z bibliotek dwie wykonane przez siebie głowy wielkiego Polaka. Niestety niesforny uczeń zniszczył jedną z nich. Oburzona bibliotekarka ze szczegółami opisała wydarzenie podając przy tym personalia ucznia. W ten sposób nazwisko delikwenta na długie lata trafiło na strony kroniki. Swoją drogą jestem ciekawa, czy ów uczeń, dziś szacowany pan po pięćdziesiątce, pamięta ten incydent.

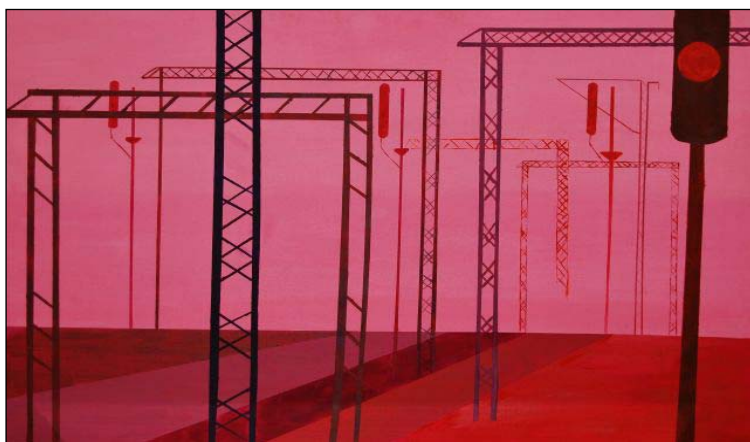
Pisząc o czytelnikach z PRL nie sposób nie wspomnieć o swoistym ewenemencie tamtych czasów, jakim były Koła Przyjaciół Biblioteki. Były to formalnie zarejestrowane organizacje posiadające przewodniczącego, sekretarza, skarbnika i określoną liczbę członków, różną na przestrzeni lat. Ci ludzie robili wiele dobrego dla biblioteki. Ze składek członkowskich finansowano zakup nowości i imprezy biblioteczne, te literackie i te dziś już niespotykane, jak noworoczne zabawy dla dzieci z sentymentem wspomniane przez dorosłych teraz czytelników. Członkowie Kół pomagali bibliotekarzom w wyborze nowości, a nawet w egzekwowaniu zaległych książek. Zebrania KPB, z których szczególnie relacje zamieszczano w kronikach, były też okazją do dyskusji o książkach. *Biblioteka jest prawdziwa, kiedy jest pełna czytelników*, napisała jedna z bibliotekarek. Organizowano spotkania z ludźmi pióra, specjalistami z różnych dziedzin wiedzy, wieczory wspomnień, spotkania edukacyjne i wiele innych. Trudno dziś uwierzyć, ale sale były pełne, nawet jeśli organizowano tylko relację z podróży z wykorzystaniem przeźroczy. No cóż, w tamtych czasach dla wielu była to jedyna okazja do poznania świata z żelaznej kurtyny. Te małe centra kultury, często jedyne w okolicy, tętniły życiem i jak to ładnie ujęła w swoim wpisie jedna z czytelniczek: *Służyły młodym pomocą, starszym wiedzą, a starym pociechą*.... I oby tak pozostało.

Krystyna Wicińska-Liwacz

Przemiany

Wystawę Emilii Gąsienicy-Seltak, wywodzącej się z zakopiańskiego Zespołu Szkół Plastycznych im. Antoniego Kenara, będzie można obejrzeć w kwietniu po świętach w Filii 25 Biblioteki Kraków przy ul. Fałata 2. Artystka ukończyła Wydział Malarstwa ASP w Krakowie.

stycznych, choć są i obrazy bardziej monochromatyczne. Maluje akrylem, obrazy często mają zróżnicowaną fakturę, wyraźnie widoczne są ślady pędzla. Obok wielkoformatowych pejzaży industrialnych Krakowa jest obraz płomiennie jesiennego Parku Jermianowskich, dekoracyjna martwa

W obszarze jej twórczych zainteresowań jest malarstwo oraz grafika warsztatowa. Pomimo młodego wieku ma już spory dorobek. Wystawiała na ponad trzydziestu wystawach indywidualnych oraz siedemdziesięciu wystawach zbiorowych i targach sztuki w Polsce, wielu krajach Europy, Stanach Zjednoczonych, Japonii, Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Jest finalistką międzynarodowego konkursu malarskiego *Donkey Art Prize* w Mediolanie (2015) oraz zdobywczynią wyróżnienia podczas Przeglądu Sztuki Współczesnej *Nowa Awangarda* w Katowicach (2017).

Jej obrazy znajdują się w polskich i węgierskich zbiorach muzealnych oraz kolekcjach prywatnych w Europie, Azji i Stanach Zjednoczonych, a także na okładkach książek oraz prestiżowego czasopisma *Women In Art 278 Magazine* (2014), ponadto w kadrach hiszpańsko-amerykańskiego filmu fabularnego *Embers* w reżyserii Claire Carre (2015).

Tytułowe *Przemiany* to obrazy powstałe w latach 2010–2018. Widać na nich drogę rozwoju artystki, wyróżnia się tu ogromna ekspresja, oszczędna kompozycja, olbrzymia barwność w odważnych zestawieniach koloru-

natura z kwiatem czy luminescencyjna wręcz pracownia malarki. Prace można obejrzeć również na stronach www.gasienicart.wordpress.com, www.facebook.com/catepillart.

Zapraszamy na wernisaż i barwny pryznic dla oczu w czwartek 5 kwietnia o godz. 17.00.

Barbara Zajączkowska

Filia nr 8

ul. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

„Mali też mają głos. Zawsze mów, co czujesz” – godz. 17.00–18.00

Zajęcia z elementami biblioterapii, podczas których uczestnicy zostaną zapoznani z historią Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci, a także z biografią Hansa Christiana Andersena. Podczas zajęć przewidziano głośną lekturę bajek o przeżyciach Kubusia Puchatka oraz fragmentów *Wielkiej księgi uczuć* Grzegorza Kasdepke. Prowadzący będą próbowali pokazać uczestnikom, że czytając książki można odczuwać różnorodne emocje. Zwieńczeniem zajęć będzie wykonanie ilustracji oraz burza mózgów dotycząca sposobów oswojania lęków.

Filia nr 56 / Oddział dla Dzieci i Młodzieży

os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

„Moje ulubione książki” – godz. 17.00

Uczestnicy zajęć przedstawiają swoje ulubione lektury i ich bohaterów. Podczas spotkania wykonają papierowe książeczki techniki origami.

► 12 kwietnia

Filia nr 9

ul. Dobrego Pasterza 6, tel. 12 411 04 00

„Spektakl teatralny Kopciuszek” – godz. 9.30

Przedstawienie teatralne dla dzieci w wykonaniu Grupy Teatralnej Rodziny Kolpinga *Klub Celtycki* oparte na interpretacji baśni *Kopciuszek* autorstwa Jana Brzechwy. Spotkanie odbędzie się w Klubie Muzyki Współczesnej *Malwa*.

Filia nr 20

ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

„Wiosenne przedstawienie” – godz. 10.00

Przedstawienie o wiosnie w wykonaniu dzieci z Przedszkola nr 130.

Filia nr 49

os. Tysiąclecia 42, tel. 12 648 50 69

„Jak powstaje książka” – godz. 10.00

Zajęcia edukacyjne o historii i kulturze języka polskiego przeznaczone dla najmłodszych czytelników. Dzieci zostaną zapoznane z twórczością artystów regionalnych oraz wykonają ćwiczenia tematyczne.

Filia nr 55

os. Teatralne 25, tel. 12 644 40 46

„Zakłęta moc w ziarnach – zajęcia edukacyjne” – godz. 10.00

Podczas zajęć zorganizowanych z okazji Dnia Czekolady uczestnicy dowiedzą się, jak robiona jest czekolada oraz jakie właściwości ma ziarno kakaowca.

Filia nr 48

os. Boh. Września 26, tel. 12 645 95 27

„Do zaczytania jeden krok – zajęcia animacyjno-czytelnicze dla 7-latków” – 12.00

Biblioteka zaprasza dzieci w wieku 7 lat na zajęcia prezentujące nowości wydawnicze dedykowane dzieciom.

► 13 kwietnia

Filia nr 45 / Czytelnia i Wypożyczalnia Popularnonaukowa

ul. Teligi 24, tel. 797 024 019

„Genius loci, czyli o Stanisławie Wyspiańskim” – godz. 10.30

Ilustrowany prezentacją multimedialną wykład Krystyny Maśnik poświęcony Stanisławowi Wyspiańskiemu, twórcy nowatorskiego teatru, dramatopisarzowi i malarzowi związanemu z Krakowem. Spotkanie adresowane do dorosłych czytelników.

Filia nr 52

os. Na Stoku 1, tel. 12 645 29 52

„Cuda z papieru – ozdoby wiosenne” – godz. 16.30

Zajęcia plastyczne dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym, podczas których będą wykonywać ozdoby z motywami drzew, kwiatów i liści. Do warsztatów wykorzystane zostaną różne rodzaje ozdobnego papieru i bibuły.

► 14 kwietnia

Filia nr 45 / Czytelnia i Wypożyczalnia Popularnonaukowa

ul. Teligi 24, tel. 797 024 019

Wdowy – godz. 10.00

Pokaz zarejestrowanego na DVD przedstawienia Narodowego Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej *Wdowy* na podstawie utworu Sławomira Mrożka w reżyserii Anny Polony. Spotkanie adresowane do Seniorów.

► 16 kwietnia

Filia nr 26

ul. Komorowskiego 11, tel. 797 301 003

„Swoiste indywidualia – finał wystawy” – godz. 18.00–19.00

Finał wystawy malarstwa Wojciecha Odsterczyła. Na ekspozycję składają się prace z cyklu pt. *Schowani*. Artysta określa się *twórcy rycinów nietypowych*, jako środek wyrazu upodobał sobie pastel olejny. Podczas finału będzie okazja do rozmowy z autorem prac.

► 17 kwietnia

Filia nr 43

ul. gen. Jasińskiego 32, tel. 797 024 002

„Genius loci, czyli o Stanisławie Wyspiańskim” – godz. 11.00

Ilustrowany prezentacją multimedialną wykład Krystyny Maśnik poświęcony Stanisławowi Wyspiańskiemu – twórcy nowatorskiego teatru, dramaturgowi i malarzowi związanemu z Krakowem. Spotkanie adresowane do dorosłych czytelników.

Filia nr 54

os. Młodości 8, tel. 12 644 13 22

„Zatrzymane chwile – wernisaż wystawy malarstwa Adama Mielnika” – godz. 16.30

Wernisaż wystawy malarstwa Adama Mielnika. W bibliotece pojawi się rodzina artysty, przyjaciele i członkowie stowarzyszeń, do których należał. Wspomnieniami o malarzu podzielią się również obecni właściciele jego prac, którzy udostępnił je na potrzeby wystawy. W trakcie spotkania zaprezentowane zostaną archiwalne zdjęcia wernisaży i innych imprez bibliotecznych, których artysta był częstym gościem.

► 18 kwietnia

Filia nr 8

ul. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

„Napłotkowała sosna, że już przybyła wiosna – wiosenne czytanie na dywanie” – godz. 17.00–18.00

Spotkanie dla dzieci, podczas którego wysłuchają wierszy Jana Brzechwy, Doroty Gellner, Marii Konopnickiej, Hanny Ożogowskiej i Czesława Janczarskiego. Uczestnicy dowiedzą się, jakie są oznaki wiosny, i wykonają portret Pani Wiosny z wykorzystaniem technik: malowania i wydzierania z kolorowego papieru.

Filia nr 48

os. Boh. Września 26, tel. 12 645 95 27

„Sielskie życie – wernisaż wystawy rysunku i malarstwa Doroty Chomko” – godz. 17.00

Biblioteka zaprasza na wernisaż wystawy prac Doroty Chomko – krakowianki, absolwentki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. W pracach wykorzystuje różnorodne techniki malarskie (olej, akryl, akwarela, tempera, pastel) i rysunkowe (węgiel, kredka, ołówek, tusz, pisak) oraz techniki mieszane i kolaż.

► 19 kwietnia

Filia nr 20

ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

„Wymyślamy książkowe historie” – godz. 10.00

Składanie książeczek metodą origami i ozdabianie ich przygotowanymi przez bibliotekarzy naklejkami oraz wycinankami. Podczas zajęć wykorzystana zostanie gra *Story Cubes. Kości opowieści*.

Filia nr 31

ul. Zachodnia 7/3a, tel. 797 024 021

„Pamiętajmy – spacer po żydowskim Kazimierzu w ramach obchodów rocznicy Powstania w Getcie” – godz. 13.00

Wycieczka po żydowskiej części krakowskiego Kazimierza. Uczestnicy zobaczą tablicę pamiątkową H. Hochmana na pl. Wolnica, podwórkę typowo żydowskiej kamienicy przy ul. Józefa, odwiedzą Centrum Kultury Żydowskiej przy ul. Meiselsa, a także obejrzą budynek rytualnej ubojni na pl. Nowym, zwiedzą ul. Szeroką, a następnie cmentarz przy ul. Miodowej, gdzie złożą kwiaty pod obeliskiem upamiętniającym ofiary Holokaustu. Spacer rozpoczyna się przy wejściu do Muzeum Etnograficznego przy placu Wolnica. Serdecznie zapraszamy wszystkich czytelników Biblioteki Kraków.

Filia nr 48

os. Boh. Września 26, tel. 12 645 95 27

„Edyta Świętek zaprasza na spacer Aleją Róż” – godz. 17.00

Spotkanie autorskie z nowohucianką Edytą Świętek, piszącą książki, które sama czytałaby z przyjemnością. Wydała powieści: *Zerwane więzi*, *Alter ego*, *Wszystkie kształty uczuć*. Jej nowa powieść nosi tytuł *Zakręcone życie Madzi Kociołek*.

Filia nr 56 / Oddział dla Dorosłych

os. Zgody 7, tel. 12 644 40 72

„Najpiękniejsza na niebie” – godz. 17.00

Podróże niekoniecznie biblioteczne

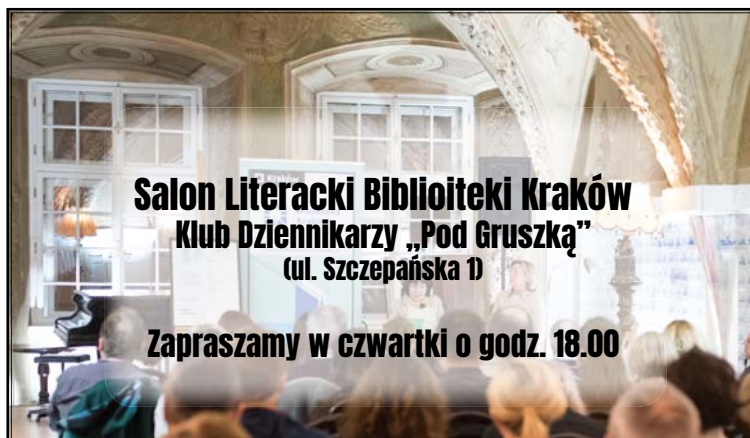
Mont Saint-Michel. Klasztor na wodzie

Wyrazista sylwetka Mont Saint-Michel, rysująca się na tle rozlanych wód i ruchomych piasków Zatoki Wzgórza Świętego Michała w Normandii, z daleka wita przybywających turystów. Jej kontur rozpoznawalny jest na całym świecie. Słynne opactwo zbudowane na wyspie zwanej ongiś Mont-Tombe, leżące na granicy między Normandią i Bretanią, w północnej Francji, dzieli od stałego lądu odległość około 2 km. Ten fascynujący obiekt zdaje się wyrażać prosto z wody. Splotają się w nim echa ponad tysiącletniej historii. Było ono sanktuarium, opactwem, fortecą, więzieniem. Kto zajmował te potężne sale, przemierzał kręte korytarze i kogo więziły ciasne lochy? W jaki sposób wzniesiono tak skomplikowaną budowlę na szczycie skały? Każdy zwiedzający zadaje sobie te i podobne pytania. Klasztor otoczony jest istnym labiryntem krętych przejść i wąskich uliczek leżącego u jego podnóża miasteczka. Ze skromnej kaplicy ufundowanej przez biskupa Auberta z Avranches w VIII w., we wczesnym średniowieczu, zmieniło się w potężny benedyktyński klasztor, który wywierał znaczący wpływ na ówczesne życie duchowe. Przez wieki było sławnym ośrodkiem nauczania. Po rewolu-

cji francuskiej stało się na 80 lat więzieniem politycznym, potem wróciło w ręce kościelne, a w 1979 r. zostało uznane za zabytek godny wpisania na listę Światowego Dziedzictwa Ludzkości UNESCO. Patronem miejsca jest Archanioł Michał, który objawił się biskupowi Aubertowi i nakazał mu zbudowanie kościoła pod swoim wezwaniem. Miejskowa legenda głosi, że obrys fundamentów budowli wyznaczyła poranna rosa. Obecny kształt opactwa jest wynikiem kolejnych projektów, przebudów, katastrof budowlanych i rekonstrukcji. Wpływały na niego ważne wydarzenia historyczne. Dziś fascynuje i przyciąga miliony turystów. Każda pora dnia przynosi inną perspektywę widzenia. Promienie słońca oświetlające budowlę czynią cuda. Gra światła odbitych od tafli wody hipnotyzuje. W chwilach dużych przypływów Mont Saint-Michel staje się wyspą całkowicie odciętą od lądu. I wtedy przez chwilę można wczuć się w rolę średniowiecznego pątnika wędrującego do tego magicznego miejsca, pielgrzyma, który przybywał z daleka, by w świętym miejscu oddać hołd św. Michałowi Archaniołowi.

Tekst: Anna Grychowska
Zdjęcie: Michał Grychowski

Salon Literacki Biblioteki Kraków
Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”
(ul. Szczepańska 1)

Zapraszamy w czwartki o godz. 18.00

Niezwykła historia pewnej kolekcji

Ponura grudniowa noc 1896 r. Pociągiem jadącym do Roźniatowa podróżuje młode małżeństwo, Jan i Amalia Leskiewiczowie, właściciele majątku ziemskiego położonego w powiecie Dolina na Kresach Wschodnich. Trudy podróży, stan napięcia nerwowego powodują u młodej kobiety wcześniejszy poród. Na świat przychodzi mały Aleksander. Przypadkowe współpasażerki stają się akuszerkami. Nagle dziecko słabnie, robi się sine. Z pewnością umrze! Zapada decyzja: czym prędzej trzeba je ochrzcić! Najbliżej jest do cerkwi prawosławnej. Tam pop poświęca dziecko Bogu. I cóż się dzieje? Mały brzdąc chwilę później odzyskuje siły, głośnym płaczem oznajmiając całemu światu: *Oto jestem z wami!* Jakis czas później odbywają się drugie chrzciny, tym razem w obrządku łacińskim, w wierze ojców.

Młodość dziecka upływa dość zwyczajnie: szkoła, dom rodzinny, koleżdy. Na studia architektoniczne wyjeżdża do Pragi. Tam poznaje i zaprzyjaźnia się z malarzem Vlastimilem Hoffmanem. Dowodem ich zażyłości są malowane przez artystę portrety rodziców Aleksandra. Po ukończeniu studiów lokuje się w Stanisławowie, potem Kosowie, gdzie wraz z pierwszą żoną prowadzi pensjonat „Jadwiga”. Bywają u nich ludzie ze świata nauki, polityki, bohema artystyczna.

Po śmierci żony, jako miejski budowniczy, przenosi się do Lwowa. Jego mieszkanie gęsto zapełniają regały zawierające tomy oprawne w skórę, obiekty piękne i cenne o niesłychanej wręcz wartości historycznej. Nie wiadomo, ile z nich pochodziło z domu rodzinnego, ale wiadomo na pewno, że kolekcja gromadzona z taką pieczołowitością wzbudzała zachwyt i zainteresowanie bibliofilów. Między nimi znalazł się Rudolf Miękićki, historyk, medalier, twórca i kolekcjoner ekslibrisów. To on stał się autorem trzech znaków własnościowych, z których dwa ozdobiły zbiory Aleksandra, a trzeci niedawno został odkryty przez syna.

Jak historia uczy, nic nie trwa wiecznie. Nadeszły ponure czasy II wojny światowej. Po śmierci syna Jerzego, żołnierza AK, zabitego we Lwowie, rodzina przenosi się do Krakowa. Ze zbioru liczącego kilka tysięcy zabierają ze sobą skromną część. Udało się uratować niecałe 600 woluminów. Reszta księgozbioru uległa rozproszeniu. Dzięki pomocy kardynała Sapięhy zajmują mieszkanie z widokiem na Uniwersytet Jagielloński. W trzecią rocznicę urodzin zamordowanego Jerzego Aleksandrowi i jego drugiej żonie rodzi się syn. Jest 23 kwietnia, dzień którego patronuje św. Jerzy. Dziecko zostaje ochrzczone jego imieniem i niezjącego brata.

Rodzina przeprowadza się do Wadowic, a Aleksander awansuje na stanowisko dyrektora Zarządu Dróg i Mostów w Krakowie. Względna sta-

bilizacja znów nie trwa długo. Rodzina z powodów politycznych zostaje przeniesiona do Wrocławia, potem tuła się po Ziemiach Odzyskanych. Zbiory coraz bardziej się wykruszają, giną, są sprzedawane. W chwili śmierci Aleksandra w 1963 r. pozostaje dosłownie parę ksiąg, w tym spis katalogowy skreślony ręką właściciela.

Kolejne lata, to szara codzienność, walka o byt. Dzieci wychowywane przez matkę usamodzielniają się. Jerzy szuka swego miejsca na ziemi. Aktywny, rzutki, energiczny, wszędzie go pełno, nigdzie miejsca nie zagrzeje. W końcu wraz z rodziną osiada w Paryżu. Tam osiąga sukces. Jako młody chłopak nie interesował się przeszłością, kolekcją, nie pojmował jej wartości i znaczenia. Wtedy ważniejsze były piłka, ryby i rower, nie wiadomości, które ojciec starał mu się przekazać. Związki rodzinne z Polską, Warszawą

Wrocławiem nie pozwalają jednak zapomnieć o przeszłości. Na swoje imię dostaje od matki i siostry niewielkich rozmiarów książeczkę, oprawną w mocno zniszczoną skórę. Jest to katalog ze spisem 537 ksiąg, które zainicjowały słynną lwowską kolekcję jego ojca. We wrocławskim mieszkaniu odnajdują się ostatnie księgi. Może warto byłoby więc odszukać rodzinne pamiątki?

Uruchomieni zostają antykwariusze, rodzina i znajomi. Czy ktoś widział, czy ktoś zna...? Szukamy starych ksiąg. Jakich? Tych ze spisu w katalogu. Znaki charakterystyczne to ekslibrisy Miękićkiego. I stało się coś dziwnego, a razem wspaniałego. Z różnych stron Polski, potem Europy zaczęły napływać sygnały – jest, odnalazło się. Kolekcja powoli się odradza. Większość ksiąg wróciła już na swoje miejsce, ale wiele z nich czeka jeszcze na powrót do domu. Historia zatoczyła koło, ale się nie zamknęła. Ma swój ciąg dalszy, ale o tym w następnym numerze.

Tekst: Anna Grychowska
Zdjęcie dzięki uprzejmości Fundacji Jerzego Leskowicza

Dyskusja czytelnicza o miłości, macierzyństwie i odpowiedzialności w świetle losów bohaterów powieści Małgorzaty Wardy *Najpiękniejsza na niebie*.

Filia nr 21 / Czytelnia Naukowa

ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

„Rocznica 250-lecia Konfederacji Barskiej w perspektywie dziejów Polski. Spotkanie z autorem książki Piotrem Boroniem”

– godz. 18.00

Piotr Boroń, historyk, pedagog, polityk i samorządowiec, senator VI kadencji, w latach 2007–2010 członek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Współtworzył Zwierzyniecki Salon Artystyczny. Jest wydawcą kilku śpiewników pieśni historycznych, autorem albumów i artykułów prasowych. W 1994 założył i redaguje pismo parafialne „Tygodnik Salwatorski”. Należy do Akcji Katolickiej, Komitetu Obywatelskiego Miasta Krakowa i Bractwa Kurkowego. Spotkanie poprowadzi Wanda Silesin.

► 20 kwietnia

Filia nr 54

os. Młodości 8, tel. 12 644 13 22

„Planeta Ziemia – warsztaty ekologiczne dla dzieci” – godz. 9.30

Dzień Ziemi jest okazją do poznania zasad korzystania z zasobów zielonej planety. Dzieci zostaną zapoznane ze znaczeniem słów: ekologia, ochrona środowiska, recykling.

Filia nr 20

ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

„Z Żubrem Pompikiem poznajemy przyrodę” – godz. 10.00

Głośne czytanie fragmentów książki Tomasza Samojlika *Żubr Pompik. Zapach wiosny i inne historie*. W programie również oglądanie albumów przyrodniczych oraz pogadanka o ochronie przyrody.

Filia nr 26

ul. Komorowskiego 11, tel. 797 301 003

Pierścień i róża – godz. 17.00–18.00

Głośna lektura fragmentów książki *Pierścień i róża*. Podczas zajęć przewidziano wykonanie ilustracji do czytanego tekstu. Prace zostaną dołączone do bieżącej wystawki w bibliotece.

Filia nr 56 / Oddział dla Dzieci i Młodzieży

os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

„Planszowisko” – godz. 17.00

Rozgrywki dla dzieci w wieku 8–11 lat w planszówki uczące współpracy oraz kreatywnego i logicznego myślenia: *Łowcy smoków, Carcassonne*.

23 kwietnia – XVII Małopolskie Dni Książki Książka i Róża

Biblioteka Główna

ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

„Róża za Książkę – Małopolskie Dni Książki Książka i Róża”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 24 kwietnia 2018 r.

Z okazji Małopolskich Dni Książki *Książka i Róża* czytelnicy, którzy przyniosą do biblioteki dary książkowe, otrzymają różę wykonane przez osoby z niepełnosprawnością.

Filia nr 9

ul. Dobrego Pasterza 6, tel. 12 411 04 00

„Pytanie czy wyzwanie – zabawa dla dzieci” – w godzinach otwarcia biblioteki do 24 kwietnia 2018 r.

Zabawa, podczas której uczestnicy będą kręcić kołem wyboru i zgodnie z wylosowaną kategorią będą mieli do wykonania wyzwanie lub zmierzą się z pytaniem. Zaliczone zadania zostaną nagrodzone upominkiem-niespodzianką. Liczba nagród ograniczona.

Filia nr 9

ul. Dobrego Pasterza 6, tel. 12 411 04 00

„Róża z nostalgią – zabawa czytelnicza”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 24 kwietnia 2018 roku

Każdy dorosły czytelnik odwiedzający w tym dniu bibliotekę będzie mógł wziąć udział w zabawie – zgadywance. Poprawna odpowiedź na wylosowane pytanie z dziedziny literatury nagrodzona zostanie tomikiem poezji. Liczba nagród ograniczona.

Filia nr 15

ul. Dobrego Pasterza 100, tel. 12 417 22 73

„Książka i Róża”

– w godzinach otwarcia biblioteki w dniu 23 kwietnia 2018 r.

Z okazji Małopolskich Dni Książki *Książka i Róża* czytelnicy, którzy odwiedzą bibliotekę otrzymają różę ręcznie wykonane przez bibliotekarzy.

Filia nr 20

ul. Opolska 37, tel. 797 301 026

„Drugie Życie Książki”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 24 kwietnia 2018 r.

Akcja bezpłatnej wymiany książek w ramach Małopolskich Dni Książki *Książka i Róża*.

Filia nr 21 / Wypożyczalnia dla Dorosłych

ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

„WyRÓŻnij się w bibliotece – zabawa literacka”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 24 kwietnia 2018 r.

Z okazji Małopolskich Dni Książki *Książka i Róża* Filia nr 21 zaprasza czytelników do udziału w zabawie. Osoba biorąca w niej udział zostanie poproszona o wylosowanie pytania dotyczącego róży jako motywu literackiego oraz udzielenie odpowiedzi.

Filia nr 35

ul. Chałubińskiego 47, tel. 797 024 005

„Małopolskie Dni Książki *Książka i Róża*”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 24 kwietnia 2018 r.

Z okazji Małopolskich Dni Książki *Książka i Róża* czytelnicy, którzy przyniosą do biblioteki dary książkowe i audiobooki wydane po 2010 roku, otrzymają różę lub będą mogli wybrać inną pozycję wydawniczą z przygotowanych wcześniej tytułów.

Filia nr 40

ul. Łużycka 55, tel. 797 024 017

„Książka za książkę – w ramach Małopolskich Dni Książki *Książka i Róża*”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 24 kwietnia 2018 r.

Z okazji Małopolskich Dni Książki *Książka i Róża* akcja bookcrossingowa, podczas której czytelnicy będą mogli wymieniać się książkami oraz otrzymują papierowe różę wykonane przez bibliotekarzy.

Filia nr 43

ul. gen. Jasińskiego 32, tel. 797 024 002

„Książka i Róża”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 24 kwietnia 2018 r.

Z okazji Małopolskich Dni Książki *Książka i Róża* czytelnicy, którzy przyniosą do biblioteki dary książkowe, otrzymają dziergane zakładki do książek w kształcie róży.

Filia nr 45 / Oddział dla Dorosłych

ul. Teligi 24, tel. 797 024 016

„Małopolskie Dni Książki *Książka i Róża*”

– w godzinach otwarcia biblioteki do 24 kwietnia 2018 r.

Wiosenna wymiana książek na regale bookcrossingowym. W zamian za podarowane biblioteczki audiobooki czytelnicy otrzymają kwiaty.

Filia nr 4

ul. Bobrowskiego 11, tel. 12 412 76 91

„Wielkie Baśniobranie” – godz. 10.00

Wydarzenie dla dzieci w wieku 7–8 lat. W czasie spotkania przewidziano zagadki, kalambury i krzyżówki związane ze znanymi baśniami braci Grimm oraz Hansa Christiana Andersena. Nie zabraknie też głośnej lektury mniej znanych baśni z kręgu kultury słowiańskiej. Uczestnicy zostaną obdarowani papierową różą.

Filia nr 48

os. Boh. Września 26, tel. 12 645 95 27

„Książeczki z dziecięcej półeczki” – godz. 10.00

Spotkanie dla maluchów, podczas którego zostaną zapoznani z nową ofertą wydawniczą przeznaczoną dla ich grupy wiekowej. Dzieci wysłuchają fragmentu audiobooka *Pan Kulaczka* oraz poznają książki-zabawki, które w sposób interaktywny zapraszają czytelników do świata baśni i bajki.

Filia nr 13

ul. Dzielskiego 2, tel. 12 412 30 00

„Książka i Róża – zajęcia dla młodszych dzieci” – godz. 10.45

Spotkanie w ramach Małopolskich Dni Książki *Książka i Róża* przygotowane dla dzieci w wieku 7–8 lat. W trakcie zajęć przybliżona zostanie idea akcji. W programie przewidziano rozmowy o książkach z motywem róży oraz wykonanie kwiatów z papieru. Konieczne wcześniejsze zapisy w Filii.

Filia nr 54

os. Młodości 8, tel. 12 644 13 22

„Różany kącik” – godz. 12.00–19.00

Z okazji Małopolskich Dni Książki *Książka i Róża* w Filii nr 54 Biblioteki Kraków osoby wypożyczające będą mogły otrzymać w darze książkę lub zakładki popularyzujące literaturę i czytelnictwo.

Konferencja EDGE 2018

W dniach 1–2 marca 2018 roku w Edynburgu odbyła się w konferencja EDGE 2018, podczas której uczestnicy dyskutowali o sposobach pomocy osobom z różnych względów wykluczonym. Spotkanie było okazją do wymiany doświadczeń dla bibliotekarzy i pracowników urzędów miast z wielu krajów i kontynentów. Wśród prelegentów znaleźli się przedstawiciele bibliotek i instytucji kultury z Londynu, Edynburga, Amsterdamu, Brukseli, a także Nowej Zelandii i Stanów Zjednoczonych.

Pierwszego dnia o działaniach podejmowanych przez Bibliotekę Publiczną w Toronto opowiedziała Pam Ryan, przedstawiła projekt realizowany we współpracy z Google Canada i miastem Toronto polegający na bezpłatnym wypożyczaniu urządzeń udostępniających sieć internetową Wi-Fi w gospodarstwach domowych o małych dochodach. Projekt realizuje i koordynuje 6 filii Biblioteki Publicznej, które rekrutują czytelników i bezpłatnie wypożyczają urządzenie Wi-Fi na okres 6 miesięcy.

Pracę Idea Store w Londynie przedstawiła Kate Pitman. Wg badań z roku 2016 92% użytkowników wskazało działania tej placówki jako dobre i bardzo dobre. Idea Store łączy tradycyjną pracę biblioteki z innowacyjnymi projektami w obszarach zdrowia, usług cyfrowych, zatrudnienia oraz wolontariatu.

Ważnym wystąpieniem była prezentacja Molly Page, która opisała projekt mający na celu wyrównywanie szans uczniów poprzez wspieranie ich rodzin w walce z ubóstwem. Wykazano, iż brak środków finansowych ma wpływ na poziom i jakość życia oraz szanse i osiągnięcia edukacyjne dzieci.

Rachael Rivera z Biblioteki w Nowej Zelandii przedstawiła realizowaną przez placówkę ofertę skierowaną do osób bezdomnych. Odpowiadając na ich oczekiwania utworzono Dyskusyjny Klub Książki, czyli Homeless Book Club. Dzięki spotkaniom zwiększyła się świadomość społeczeństwa oraz wzrosło poczucie bezpieczeństwa, czytelnicy zaczęli ze sobą rozmawiać.

Podobną strategię realizują biblioteki w Stanach Zjednoczonych, które zatrudniają pracowników społecznych pomagających ludziom w trudnych sytuacjach życiowych. W trakcie kolejnego wystąpienia przedstawiono badania wskazujące doświadczenia z dzieciństwa potęgujące wystąpienie patologii w dorosłym życiu – Patricia Santelices przedstawiła program *Turn Your Life Around* obejmujący szkolenia wolontariuszy, którzy uczą się, jak opowiadać o swoich przeżyciach i walkach z nałogiem.

Drugi dzień dotyczył zadań bibliotek. Prof. dr Frank Huysmans z Uni-

wersytetu w Amsterdamie przedstawił dane dotyczące czytelnictwa w Holandii, funkcje bibliotek, programy mające na celu promocję czytelnictwa, zaznajamianie z technologią osób wykluczonych oraz ofertę zajęć dla imigrantów.

Hanna Thominet przedstawiła założenia i przebieg projektu *Biblioteki Publiczne 2020*. W ciągu ostatnich czterech lat w Brukseli podniesiono świadomość roli i potencjału 65 000 europejskich bibliotek publicznych. Projekt PL2020 dąży do wzmocnienia sposobu, w jaki sektor biblioteczny mówi o swojej pracy.

Colin Carter opowiedział o bibliotekach z całego świata, które miał okazję odwiedzić, prelegent wspomniał, że każda z bibliotek powinna zdobywać nie tylko czytelników, ale i wiedzę, w jaki sposób najlepiej spełniać ich zmieniające się oczekiwania, sami bibliotekarze powinni zaś angażować się w wykonywaną pracę oraz dostosowywać ją do potrzeb środowiska.

Ostatnia wypowiedź dotyczyła głównego zagadnienia konferencji. David McNeil podkreślił, iż biblioteki odgrywają fundamentalną rolę w rozwiązywaniu problemu wykluczenia cyfrowego. Współcześnie wielu przyjmuje za pewnik nieograniczony dostęp do Internetu, jednakże wg statystyk jedna na dziesięć osób nigdy z niego nie korzystała. Idąc dalej pięciu na dziesięć osób brakuje podstawowych umiejętności cyfrowych, aby móc w pełni korzystać z Internetu.

Grupą społeczną najbardziej dotkniętą wykluczeniem są osoby starsze, to dla nich biblioteka powinna spożytkować swój potencjał oferując różnego rodzaju kursy komputerowe oraz naukę korzystania z tabletu i smartfona. Prelegent wspomniał, iż biblioteka jako miejsce edukacji powinna wspierać osoby starsze w nauce np. wypełniania różnego rodzaju druków on-line. Podczas wystąpienia zauważono również, iż dzieci i młodzież umieją doskonale korzystać z aplikacji mobilnych, np. Facebook, Instagram, Twitter, Snapchat, a nie potrafią wypełnić elektronicznego podania o pracę.

Podsumowując konferencję Paul McCloskey (Lifelong Learning Strategic Manager Community Learning & Development and Libraries) zaznaczył, iż była ona okazją nie tylko do wymiany doświadczeń, ale i poznania funkcjonowania bibliotek w innych krajach. Skupiając się na działalności mającej wyrównywać szanse osób wykluczonych okazuje się, że cele i sposoby realizacji zadań niezależnie od kraju i kontynentu są bardzo podobne lub takie same.

Jolanta Oleksa

Kalendarium krakowskie

- 1.04.1948** – w Ornece ur. się Kazimierz Biculewicz, poeta zamieszkały w Krakowie. W marcu 1995 r. uhonorowany Nagrodą Krakowska Książka Miesiąca za tom wierszy *Mrówka muzyczna*.
- 4.04.1998** – w Krakowie zmarł Władysław Krygowski (ur. się 28.01.1906), prawnik, publicysta, znawca polskich Karpat, autor przewodników górskich i książek poświęconych górą, głównie Bieszczadom i Beskidom. Publikował również książki wspomnieniowe, m.in. *W moim Krakowie nad wczorajszą Wisłą*. W 2005 r. jego imieniem nazwano jedną z ulic Krakowa.
- 6.04.1888** – w Krakowie ur. się Mieczysław Smolarski (zmarł 21.01.1967 w Warszawie), pisarz i poeta, przedstawiciel nurtu utopijnego w polskiej powieści fantastycznonaukowej. Był autorem głośnej dylogii *Miasto światłości* i *Podróż poślubna pana Hamiltona*.
- 8.04.1918** – w Bronowicach Małych zmarł Lucjan Rydel (ur. się 17.05.1870 w Krakowie), poeta i dramaturg okresu Młodej Polski. Pod naciskiem ojca podjął studia prawnicze, jednak po ich ukończeniu poświęcił się twórczości literackiej. Jest autorem m.in. jasełek, znanych pod nazwą *Betlejem polskie*. Sztuka ta była wystawiana na przedmieściach Krakowa, z udziałem okolicznych mieszkańców. Obracał się w towarzystwie literacko-artystycznym, przyjaźnił z Tetmajerem i Wyspiańskim. Ślub Lucjana Rydla z Jadwigą Mikołajczykówną stał się tematem dramatu Wyspiańskiego *Wesele*.
- 9.04.1928** – we Lwowie zmarł Maciej Moraczewski (ur. się 18.02.1840 w Chwałkowie Kościelnym), architekt i budowniczy. Był dyrektorem biura budownictwa miasta Krakowa. Zaprojektował m.in. gmach Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie oraz kilka budynków krakowskich szkół. Kierował też projektem zasypania koryta Starej Wisły. Był autorem publikacji: *Projekt uregulowania starej Wisły* oraz *Droga żelazna konna w Krakowie*.
- 10.04.1928** – w Jaśle ur. się Jerzy Matuszkiewicz, pseud. „Duduś”, muzyk jazzowy. Po wojnie przeprowadził się do Krakowa. Założył „Jazz Club” przy krakowskim oddziale YMCA. W 2006 r. został odznaczony medalem Złoty Helikon oraz brązową statuetką Baranka Jazzowego. Skomponował muzykę do wielu seriali i filmów, m.in. *Wojna domowa*, *Stawka większa niż życie*, *Jak rozpętałem drugą wojnę światową*, *Janosik*, *Stawiam na Tolka Banana*, *Czterdziestolatek*, *Alternatywy 4*.
- 16.04.1888** – w Krakowie zmarł Zygmunt Wróblewski (ur. się 28.10.1845 w Grodnie), fizyk, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, wynalazca kaskadowej metody skraplania gazów. Zmarł na skutek nieszczęśliwego wypadku w swoim laboratorium w gmachu Collegium Phisicum. Jego imieniem został nazwany jeden z kraterów na Księżycu.
- 16.04.2008** – w Krakowie zmarł Janusz Dolny (ur. się 3.12.1927 w Kuryłówce), pianista i pedagog. Ukończył studia pianistyczne w krakowskiej Akademii Muzycznej, gdzie prowadził działalność pedagogiczną. Pełnił funkcję dziekana Wydziału Instrumentalnego, kierował Katedrą Fortepianu. Ponadto prowadził intensywną działalność koncertową w kraju i na świecie, głównie w duecie z Janiną Baster.
- 17.04.1918** – w Mikołajewie na Ukrainie ur. się Wiktor Boniecki (zmarł 2.04.1997 w Krakowie), ekonomista, prezydent Krakowa w latach 1957–1959. Popierał działalność kulturalną, przywrócił juwenalia po raz pierwszy zorganizowane po wojnie w 1959 r., oddając studentom we władanie „Klub Pod Jaszczurami”, wprowadził uroczystą oprawę ślubów cywilnych.
- 22.04.1768** – w Rzeszowie ur. się Wojciech Jerzy Boduszyński (zmarł 22.08.1832 w Krakowie), lekarz, profesor na Uniwersytecie Jagiellońskim. Wykładał patologię, terapię ogólną, farmakologię i historię medycyny. Był lekarzem naczelnym Wolnego Miasta Krakowa. W 1801 r. jako pierwszy w Polsce wprowadził szczepienie przeciwko ospie.
- 26.04.1998** – w Krakowie zmarł Alfred Majewski (ur. się 29.05.1907 w Kozicach koło Lwowa), architekt, konserwator zabytków, profesor Politechniki Krakowskiej. Po wojnie kierował pracami przy odnowie Zamku Królewskiego na Wawelu. Autor kilkudziesięciu publikacji naukowych i popularnonaukowych, m.in. *Wawel. Dzieje i konserwacja*.
- 28.04.1978** – w Krakowie zmarł Witold Zechenter (ur. się 29.12.1904), poeta, prozaik, publicysta, autor książek dla dzieci oraz tekstów piosenek, tłumacz, twórca radiowych felietonów i słuchowisk. Prowadził księgarnię „Czytelnik” przy ulicy Łobzowskiej. Był jednym z założycieli krakowskiego „Dziennika Polskiego”, pomysłodawcą i redaktorem popołudniówki „Echo Krakowa”, kierownikiem literackim Teatru Młodego Widza w Krakowie. Spośród publikacji książkowych wymienić można wspomnienia pt. *Upływa szybko życie*, stanowiące żywą kronikę Krakowa.

opracowanie: Małgorzata Kosmała

Filia nr 21 / Oddział dla Dzieci

ul. Królewska 59, tel. 797 301 020

„Opowieści o róży” – godz. 14.00–15.00

Z okazji Małopolskich Dni Książki *Książka i Róża* dzieci wysłuchają słuchowiska *Piękna i Bestia*. Przez cały dzień w Oddziale dla Dzieci dla najmłodszych czytelników przygotowane będą kredki, bloki rysunkowe oraz kolorowanki z motywem róży.

Filia nr 27

ul. Królowej Jadwigi 37b, tel. 797 301 016

„Coś z Wyspiańskiego w sobie mam...” – godz. 17.00

Spotkanie w ramach Małopolskich Dni Książki *Książka i Róża* dotyczące twórczości Jana Sztudyngera, wybitnego fraszkopisarza, poety, znakomitego znawcy teatru lalek i wierszy dla dzieci.

24 kwietnia – XVII Małopolskie Dni Książki *Książka i Róża*

Filia nr 44

ul. Spółdzielców 3, tel. 797 024 014

„Różę za książkę”

– w godzinach otwarcia biblioteki w dniu 24 kwietnia 2018 r.

Z okazji Małopolskich Dni Książki *Książka i Róża* czytelnicy, którzy przyniosą do biblioteki dary książkowe, otrzymają różę (żywą lub wykonaną przez bibliotekarzy z papieru).

Filia nr 56 / Oddział dla Dorosłych / Oddział dla Dzieci i Młodzieży os. Zgody 7

„Randka w ciemno z Książką i Różą”

– w godzinach otwarcia biblioteki w dniu 24 kwietnia 2018 r.

Biblioteczna *Randka w ciemno*, akcja z okazji Małopolskich Dni Książki *Książka i Róża*, podczas której wypożyczyć można tajemniczą książkę zapakowaną w papier.

Filia nr 5

ul. Lubomirskiego 7A, tel. 12 430 37 39

„Małopolskie Dni Książki *Książka i Róża*” – godz. 9.00–15.30

Czytelnicy wypożyczający książki 24 kwietnia otrzymają wykonane przez pracowników papierowe róże. Wydarzeniu towarzyszyć będzie wystawa tematyczna.

Filia nr 16

ul. Radzikowskiego 29, tel. 797 301 005

„Różane zakładki” – godz. 10.00

Warsztaty plastyczne dla dzieci i rodziców, podczas których wykonają zakładki do książek z motywem róży.

Filia nr 31

ul. Zachodnia 7/3a, tel. 797 024 021

„Książniczki, róże i smoki” – głośne czytanie literatury dziecięcej na placu zabaw – godz. 12.00

Głośne czytanie literatury dziecięcej, w której pojawiają się motywy: książniczki, smoka lub kwiatów. Zajęcia urozmaicone będą warsztatami, podczas których dzieci wykonają papierowe róże. Spotkanie odbędzie się na Smoczym Skwerze przy ul. Zachodniej. W razie niepogody zajęcia zostaną odwołane.

Filia nr 48

os. Boh. Września 26, tel. 12 645 95 27

„Central Park Guillaume Musso” – godz. 17.00

Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki, podczas którego uczestnicy będą rozmawiać o książce Guillaume Musso *Central Park*. Gabriel, po szalonej nocy rozpoczętej w dublińskim pubie, oraz Alice, po nocnej imprezie spędzonej na paryskich Polach Elizejskich, budzą się skuci kajdankami w Central Parku. Czy ich historia przypadnie do gustu klubowiczom?

Filia nr 56 / Oddział dla Dorosłych

os. Zgody 7, tel. 12 644 40 72

„Szlakiem dworów i pałaców Nowej Huty” – godz. 17.00

Prelekcja o dworach i pałacach znajdujących się na terenie Nowej Huty oraz rodach mieszczańskich, które były ich właścicielami.

▶ 25 kwietnia

Filia nr 8

ul. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

„Naplotkowała sosna, że już przybyła wiosna – wiosenne czytanie na dywanie” – godz. 17.00–18.00

Spotkanie dla dzieci, podczas którego wysłuchają wierszy Jana Brzechwy, Dorothei Gellner, Marii Konopnickiej, Hanny Ożogowskiej i Czesława Janeczarskiego. Uczestnicy dowiedzą się, jakie są oznaki wiosny i wykonają portret Pani Wiosny z wykorzystaniem technik: malowania i wydzierania z kolorowego papieru.

Filia nr 49

os. Tysiąclecia 42, tel. 12 648 50 69

„Autor – zawód czy artysta?” – godz. 17.00–19.00

Zajęcia edukacyjne o historii, kulturze i regionie przeznaczone dla najmłodszych czytelników. Dzieci zostaną zapoznane z krótkimi biogramami osób związanych z regionem oraz wykonają ćwiczenia tematyczne. W trakcie spotkania przewidziano wykonanie pracy plastycznej. Konieczne wcześniejsze zapisy w Filii.

Filia nr 56 / Oddział dla Dorosłych

os. Zgody 7, tel. 12 644 40 72

„Środek Motka – zakładka do książki” – godz. 17.00

Zajęcia dla miłośników rękodzieła, podczas których uczestnicy zostaną zapoznani z historią zakładek, a następnie zaprojektują i wykonają własne. Spotkanie skierowane do Seniorów.

► 30 kwietnia

Filia nr 20

ul. Opolska 37, tel. 797 301 026

„Przestrzeń natury” – godz. 17.00

Finisaż wystawy obrazów Marii Dywańskiej. Autorka maluje hobbystycznie od kilku lat, przyznaje, że dopiero na emeryturze mogła w pełni oddać się pasji, jednocześnie doskonalić umiejętności na kursach plastycznych. Artystka maluje na płótnie w technice olejnej, tematycznie koncentruje się wokół pejzażu i martwej natury. Obrazy nasycone czystymi barwami skupiają uwagę odbiorcy na grze światła i półcieni.

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”
ul. Szczepańska 1

► 4 kwietnia

„Promocja nowego numeru Kwartalnika Literacko-Kulturalnego *LiryDram*” – godz. 18.00

Promocja nowego kwartalnika *LiryDram* – magazynu poświęconego poezji, rysunkowi, malarstwu, grafice, fotografii, teatrowi, muzyce i prozie. W najnowszym numerze znajduje się informacja o poezji i najnowszej książce Małgorzaty Lebdy *Matecznik*.

► 6 kwietnia

„Miłość i inne okoliczności łagodzące” – godz. 19.00

Wieczór autorski i recital Barbara Judyty Szczepańskiej

Barbara Szczepańska Judyta (Barbara Szczepańska-Herman), urodzona w Krakowie, poetka, prozaiczka, dramatopisarka i piosenkarka, autorka, wykonawczyni własnych tekstów piosenek, absolwentka Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej i Podyplomowego Studium Logopedii na Uniwersytecie Pedagogicznym, laureatka wielu ogólnopolskich nagród poetyckich i II nagrody w Ogólnopolskim Przeglądzie Piosenki Autorskiej w Warszawie OPPA. W latach 80. występowała w krakowskiej Piwnicy pod Baranami. Prowadziła radiowy autorski program satyryczny *CHICHOT WANDZI*. Jest autorką musicali, sztuk teatralnych, scenariuszy filmowych, tomików wierszy, zbiorów opowiadań i bajek dla dzieci. Wydała kilka płyt z piosenkami autorskimi.

Źródło: www.barbaraszczepanska.art.pl

► 9 kwietnia

„Wieczór autorski Jerzego Hajdugi” – godz. 19.00

Prowadzenie: Jacek Sojan

Jerzy Hajduga urodził się w 1952 roku w Krakowie, to ksiądz, poeta i publicysta. Autor tomików poetyckich, sztuk teatralnych, licznych felietonów oraz innych form publicystycznych i literackich. Wiersze publikował między innymi w „Tygodniku Kulturalnym”, „Poezji”, „Literaturze”, „Więzi” i „Przeglądzie Powszechnym”. Debiutował tomikiem wierszy *Nawrócenie św. Augustyna*. Od szeregu lat pracuje w Drezdenku k. Gorzowa Wielkopolskiego, jest kapelanem szpitala. W 2012 roku otrzymał odznakę honorową *Zasłużony dla Kultury Polskiej*.

► 10 kwietnia

„Spotkanie Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich” – godz. 17.30

Julian Oktawian Zachariewicz (1837–1898) – znakomity lwowski architekt we wspomnieniach prawnika Sławomira Zachariewicza.

► 11 kwietnia

Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich zaprasza na wieczór autorski red. Błażeja Torańskiego, połączony z promocją najnowszej książki – godz. 18.00

Poezja

Poeta, krytyk literacki, redaktor – Krzysztof Lisowski

Urodził się 2 sierpnia 1954 r. w Krakowie, ukończył filologię polską na Uniwersytecie Jagiellońskim. W 1972 roku debiutował na łamach „Życia Literackiego”. Trzy lata później wydał pierwszy tomik poezji *Próba obywatelstwa*. Od 1977 r. zawodowo związany z Wydawnictwem Literackim w Krakowie, gdzie miał możliwość redagować książki najślawniejszych pisarzy: C. Miłosza, J. Harasymowicza, J. Hartwig i wielu innych. Wykłada w Studium Literacko-Artystycznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, należy do Stowarzyszenia Pisarzy Polskich i PEN-Clubu. Współpracuje z pismami literackimi i kulturalnymi m.in.: „Nowe Książki”, miesięcznik „Kraków”.

Od debiutu opublikował około 30 książek, m.in.

Wiersze, Wypożyczalnia i inne wiersze, Pewne kręgi mistyków, Wiersze i epitafia, Wybór, Ciemna dolina, Wieczorny spacer i inne wiersze, 99 haiku. Inne wiersze, Światło lasów, 33 zapewnienia o miłości do świata, Rzeczy widzialne i niewidzialne, Stróża. Wiersze ze światła, Budzik Platona. Rzeczy podrózne, Greckie lustro, Czarne notesy, Poematy i wiersze do czytania na głos, Motyl Wisławy, Zamróż. Przewodnik wojażera. Są to głównie tomiki poezji, ale też inne formy literackie. Na uwagę zasługują małe prozy. Poeta opisuje je w rozmowie z Krzysztofem Maciejewskim, opublikowanej na portalu *Papierowe myśli*: [...] *W Polsce jest podobno 600 tysięcy poetów – więc pomyślałem, czy muszę następną dekadę pisać wyłącznie wiersze? Ale też pisywałem „na boku” felietony, prózki, pisywałem anegdoty, historyjki-dykteryjki. Zauważyłem też, że zmieniają się gusta i zapotrzebowanie czytelniczej publiczności. „Short message” jest w modzie, historia zwarta, esencjonalna, która nie zmęczy, a może zainspiruje, otworzy nowe światy przed czytelnikiem? [...]*

Pisze nie tylko dla dorosłych, ma na swoim koncie również liryki dla dzieci: *Wiersze Uli, Ula w wierszach schowana* oraz *Ktosie i Cosie*. W twórczości Krzysztofa Lisowskiego można doszukać się wątków podróźniczych. Pierwszą wyprawę odbył w wieku 11 lat z dziadkiem, którą opisał, podczas spotkania w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką”: [...] *Byłem nieświadomym dzieckiem i dopiero niedawno dowiedziałem się, że tam gdzie byłem w krasnodarskim kraju, koło Soczi [...] w miasteczku, które się nazywa Tuapse*

fol. Krzysztof Lis

(po gruzińsku podobno dwie rzeki, że to była kolonia grecka [...]). Może był to początek wielkiej miłości do Grecji. Z tych wszystkich miejsc Grecja ma szczególne znaczenie dla autora. Mimo to docenia codzienność mieszkania w Krakowie. Poeta jest również autorem wielu opracowań i wstępów. Zajmuje się krytyką literacką, jego teksty ukazały się na łamach czasopism np. „Magazynu Kulturalnego”, „Autografu”, „Twórczości”, „Tygodnika Powszechnego” i wielu innych. Publikuje także w czasopismach zagranicznych.

Krzysztof Lisowski jest laureatem wielu nagród i nominacji. m.in: Nagrody im. Andrzeja Bursy, Nagrody im. Stanisława Piętaka, stypendium Fundacji im. Adama Mickiewicza w Toronto, Nagrody Miasta Krakowa, Nagrody Krakowska Książka Miesiąca, stypendium rządu Szwecji na Gotlandii, Nagrody Poetyckiej im. Bednarczyków. Za tomik *Zamróż* został nominowany do Nagrody Poetyckiej im. K.I. Gałczyńskiego – Orfeusz (2017) oraz kilkakrotnie otrzymał stypendium Ministra Kultury RP. Nic dziwnego, niewielu jest poetów potrafiących zdobyć się na tyle podziwu wobec świata. Na łamach „Kuriera Szczecińskiego” poeta przyznaje, że [...] *zadaniem pisarstwa nie jest piętrzenie absurdu, mnożenie brzydoty, nudy, pychy, jałowego eksperymentowania, lecz pochwała piękna i różnorodności świata, zaciekawienie, zdziwienie, konsolacja*.

Książki Krzysztofa Lisowskiego dostępne są w filiach Biblioteki Kraków www.biblioteka.krakow.pl

Ludmiła Guzowska

Przez dziurkę od klucza

chodzę tam rankiem
kiedy budziło się morze
i podglądałem kościół
przez dziurkę od klucza

w głównej nawie fruwały anioły
przez złotym ołtarzem
i święta Panienka
głaskała Dziecko alabastrową dłonią

ale zaraz na te widoki
opadała świetlista zasłona
bo słońce zapalało okna
jedno po drugim

i już tylko kurz wirował
nad bezludnymi ławkami
w których modlili się
dawni żeglarze

widziałem przez chwilę
ich szerokie plecy
w ciemnych od soli czasu
kubrakach

Mam teraz nieślubne dziecko

od kilku miesięcy
myję je i ubieram
rozbieram i myję
karmię łyżeczką
odpowiadam na pytania
ciągle te same
rozwiązuję problemy
kupuję ubranka
uczę je chodzić
niekiedy denerwuje się i
chudną

dziecko rozwija się
bardzo powoli
rośnie ku śmierci
jest jeszcze małe
ma 90 lat

czasami pytam je:
mamo
dlaczego tak szybko uciekasz ze świata
dlaczego mnie nie słyszysz
kiedy wołam
kiedy tłumaczę

21 października 2014

Wczoraj Kasandra śpiewała w Krakowie

Anioł nad nią czuwał
jako i nad nami

jej ciemny niski śpiew
w deszczowy wieczór
kiedy burza kąpie magnolie

byliśmy wtedy gdzie indziej

na Morawach fortepian kwitnącej tarniny
sarny biegnące żółciejącym polem
migoczące puste światy

słuchaliśmy innej przepowiedni
inne odbywały się wtajemniczenia

wiosna stała wysoko
zielona jak cerkiew

złoto śpiewała

15 kwietnia 2014

► 13 kwietnia**„Promocja książki Krystyny Rożnowskiej *Zwyciężona* – godz. 18.00**

Krystyna Rożnowska – dziennikarka z wieloletnim doświadczeniem, autorka cennych poradników medycznych oraz książek, w tym biografii prof. Juliana Aleksandrowicza *Uleczyc świat*. W Wydawnictwie WAM opublikowała *Można oszaleć* – opowieść o pacjentach szpitala psychiatrycznego. Napisała setki artykułów o medycynie i dramatach ludzi dotkniętych chorobą.

► 16 kwietnia**„Promocja książki Katarzyny Nowak *Rok na odwyku*” – godz. 18.00**

Katarzyna T. Nowak – córka dziennikarki i pisarki Doroty Terakowskiej. Wcześniej zajmowała się dziennikarstwem, obecnie pisaniem książek. Dotychczas wydała publikacje: *Moja mama czarownica: Opowieść o Dorocie Terakowskiej, Kobieta w wynajętych pokojach* oraz *Kasika Mowka*.

► 17 kwietnia**„Promocja nowego tomu poezji Ignacego Stanisława Fiuta *Pegazowi prosto w oczy*” – godz. 18.00**

Prowadzenie: Danuta Sułkowska.

Ignacy Stanisław Fiut – od 1997 r. profesor filozofii w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, od 2000 r. kieruje Katedrą Kulturoznawstwa i Filozofii na Wydziale Humanistycznym tejże uczelni. Filozof, poeta, krytyk literacki, nauczyciel akademicki. Autor dziewięciu tomików wierszy, m.in. *Próba zapytywania, Prawo natury, Zoologia rozumu, Logika serca, Wyznania Różowej Pantery, Czas na egzorcystę, Polisemia piękna, Moja Samotrake* oraz trzech książek poświęconych poezji współczesnej: *Światy poetów, Kulturowa tożsamość poetów. Prezentacje i analizy* oraz *Tożsamości światów poetów*. Od 1991 roku Członek Związku Literatów Polskich oraz Stowarzyszenia Twórczego Literacko-Artystycznego.

► 18 kwietnia**„Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich – spotkanie z cyklu *Kawiarenka nowych mediów. Narzędzia Google dla dziennikarzy*” – godz. 16.00**

Kawiarenka nowych mediów to należące już do tradycji, organizowane przez Koło Młodych SDP, interdyscyplinarne panele dyskusyjne skupiające młodych publicystów, zafascynowanych nowymi możliwościami wypowiedzi.

► 20 kwietnia**„Dziennik księdza Franza Pawlara” – godz. 18.00
Wieczór autorski Leszka Jodlińskiego**

Zapis tragedii górnośląskiej oczami ks. Franza Pawlara, ówczesnego proboszcza Pławniowic.

Historię można oglądać z wyżyn wielkich uogólnień, ogarniać rozległe horyzonty. Ale jest inaczej, kiedy bierzemy do ręki opowieść księdza Franza Pawlara. To, jak gdybyśmy dotykali tkanki samego życia, wędrowali razem z autorem po Pławniowicach tamtego strasznego czasu. Jego pamiętnik niesie jakże proste przesłanie: oto w wirach wielkiej wojny ludzka bieda zagarnia wszystkich bez różnicy narodu, statusu czy konfesji. I na koniec nie ma zwycięzców ani zwyciężonych. Są tylko ci, co przeżyli lub nie, ludzie dobrze lub źle czyniący, po obydwu stronach. I jest nadzieja. Czy to nie prawdziwsze niż propagandowe schematy czarno-białych stereotypów? Zaslugą Leszka Jodlińskiego jest odkrycie, opracowanie i wydanie w znakomitym tłumaczeniu dokumentu dramatu 1945 roku, jakże wiarygodnego. Tekst przeleżał zapomniany przez 70 lat, a to, że otrzymujemy niemieckie słowa księdza Pawlara w polskim przekładzie, niechby nabrało dodatkowego wymiaru jako znak pojednania, o co na Górnym Śląsku tak trudno.

Recenzja prof. Ewy Chojeckiej

► 24 kwietnia**„Promocja tomu opowiadań Renaty Batko *Bardzo, bardzo Dziki Zachód*” – godz. 18.00**

Fragmenty opowiadań w interpretacji Łukasza Batki, Aleksandry Batko, Hanny Matusiak i autorki. Oprawa muzyczna: Robert Marcinkowski – wokal i gitara
Prowadzenie: Magdalena Węgrzynowicz-Plichta.

► 25 kwietnia**„Krakowska Witryna Fotograficzna. Najlepsze zdjęcia listopada” – godz. 18.00**

Prowadzenie: Marek Lasyk

Krakowska Witryna Fotograficzna jest inicjatywą fotoreporterów prasowych z terenu Krakowa. Zdjęcia publikują nie tylko na łamach prasy, ale także na blogu www.krakowskawitrynafotograficzna.blogspot.com, który jest odwzorowaniem Witryny umieszczonej przy pl. Wszystkich Świętych 11, w oknie Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK. Z Witryną współpracować mogą wszyscy fotoreporterzy prasowi, którzy pracują dla mediów analogowych lub cyfrowych.

Opracowanie: Jolanta Oleksa

Świętowanie u Matejki

Przechodząc zatłoczoną, głośnie i pełną reklam ulicą Floriańską, łatwo pominąć zabytkową kamienicę, w której urodził się, mieszkał, tworzył i zmarł mistrz Jan Matejko. Obecnie jest to oddział Muzeum Narodowego w Krakowie, dla którego rok 2018 jest wyjątkowy, ponieważ obchodzone są aż trzy

rocznice: 180. rocznica urodzin jednego z najwybitniejszych polskich artystów, przedstawiciela nurtu malarstwa historycznego, 125. rocznica jego śmierci oraz 120. rocznica otwarcia drzwi dla zwiedzających. 6 marca 1898 roku rozpoczęło działalność Muzeum Domu Jana Matejki przy ul. Floriańskiej 41, jedno z najstarszych muzeów biograficznych w Polsce. Udostępniono wtedy salon i sypialnię artysty.

W programie towarzyszącym jubileuszowi odbywają się koncerty, zwiedzanie z przewodnikiem i studentami malarstwa z krakowskiej ASP, konferencje, spotkania edukacyjne i popularnonaukowe. Największą niespodzianką dla zwiedzających jest ekspozycja nawiązująca do tej pierwszej, z 1898 roku, składająca się z ponad tysiąca obiektów. Została przygotowana na podstawie XIX-wiecznych fotografii oraz *Przewodnika po zbiorach* wydanego w 1898 r., którego reprint można kupić w Domu Jana Matejki. Salon, w którym Matejko podejmował cesarza Franciszka

Józefa, wprost olśniewa bogactwem mebli, tkanin, obrazów i wykwinnych, zabytkowych przedmiotów. W pracowni artyści, po zmianie aranżacji, zawieszono obraz *Polonia rok 1863*, należący do zbiorów Muzeum Książąt Czartoryskich. Podziwiać można również *Portret*

Szymona Darowskiego zakupiony z dotacji MKiDN w 2016 r. oraz przekazany w depozyt *Portret prof. dra Karola Gilewskiego*. Na III piętrze odtworzono gabinet pierwszego kustosa muzeum, poety, historyka sztuki Macieja Szukiewicza, który przez 35 lat z oddaniem pielęgnował pamiątki po wielkim malarzu. Znalazły się tam listy, podania, notatniki, obwieszczenia o otwarciu domu, a nawet wskazówki, jak należy zachowywać się w muzeum.

Tekst i zdjęcia: Joanna Muniak

Fascynująca historia pary artystów

Sztuka, miłość i nienawiść – o Katarzynie Kobro i Władysławie Strzemińskim – w tych trzech słowach Nika Strzemińska zawarła wszystko. Byłam już po lekturze *Kobro* M. Czyńskiej, ale z ogromną ciekawością sięgnęłam po książkę, którą napisała córka tej uzdolnionej pary. *Kobro* i Strzemiński fascynują mnie od jakiegoś czasu, oglądam ich twórczość na wystawach, byłam na *Powidokach*, ostatnim filmie Andrzeja Wajdy, a nawet szukając ich śladów odwiedziłam Łódź. Pani Nika już nie żyje, zmarła w 2001 r., ale pozostawiła coś bardzo cennego – wspomnienia z lat dziecińczych spędzonych z rodzicami. Awangardowa rzeźbiarka Katarzyna Kobro-Strzemińska zmarła w 1951 r. w wieku zaledwie 53 lat, ojciec – malarz i teoretyk sztuki Władysław Strzemiński w wieku 59 lat. Strzemińscy należeli do grona największych awangardowych artystów XX wieku. Dzisiaj są doceniani, ale nie zawsze tak było. Połączyła ich wielka miłość, która z czasem przeistoczyła się w nienawiść, a ta zamieniła ich życie w piekło. Poznali się, gdy Katarzyna miała 18 lat. Zakochała się w nim mimo jego kalectwa, w czasie I wojny światowej straciła rękę, nogę i wzrok w jednym oku.

Podczas II wojny, po krótkim pobycie na Wschodzie, przyjechali do Łodzi,

z którą związali się na zawsze. W 1929 r. założyli grupę a.r. (artyści rewolucyjni, awangarda rzeczywista). Wraz z H. Stażewskim, wspierani

przez J. Przybosia oraz J. Brzękowskiego, pozyskali od artystów kolekcję, stanowiącą przegląd awangardowych nurtów i tendencji końca lat 20. XX wieku, z reprezentacją dzieł abstrakcjonistów takich, jak: H. Arp i S. Taeuber-Arp, T. van Doesburg, J. Gorin, J. Helion, V. Huszar, H. Stażewski czy G. Vantongerloo. Zbiór ten został ofiarowany Muzeum Sztuki w Łodzi i stanowi jego podstawę.

Oprócz opisu losów pary, książka to zbiór unikalnych fotografii rodzinnych oraz prac artystów – także tych zaginionych. Powstała w latach 1984–1986. Pierwsze wydanie ukazało się pod koniec 1991 r. pt. *Miłość, sztuka i nienawiść*. Książka dostępna wyłącznie w Filii nr 25.

Joanna Muniak

Strzemińska N., *Sztuka, miłość i nienawiść: o Katarzynie Kobro i Władysławie Strzemińskim*, Warszawa: Scholar, 2001.

GALERIA EKSLIBRISÓW BIBLIOTEKI KRAKÓW

Współczesny ekslibris polski i zagraniczny (1990–2018) to wystawa, na której zaprezentujemy dzieła wybitnych twórców ekslibrisów i pochodzące od znanych kolekcjonerów. Serdecznie zapraszamy na wernisaż do Filii nr 45 (ul. Teligi 24) 10 kwietnia o godz. 18.00. Wystawa będzie czynna do końca maja. Wśród eksponowanych grafik obejrzymy prezentowaną obok małą grafikę Krzysztofa Lachtary zatytułowaną *Irysy*. (dzieło wykonane w technice C3 – akwaforta, wymiar 10 x 9,5). Przedstawią kwiaty rosnące w ogrodzie. W tle z zadrzewionego zbocza wylania się dom. Piękno i sielskość obrazu dają oku wytchnienie. Warto zaznaczyć, że w przypadku ekslibrisów autorka zawsze stara się dobrze poznać osobę, która stanie się właścicielem dzieła. Wszak nie na darmo ukuło

się powiedzenie, coraz częściej zapominane: *Pokaż mi swą bibliotekę, a powiem ci kim jesteś...*

Janusz M. Paluch

**Biblioteka
Kraków**

Biblioteka Kraków

pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3
31-154 Kraków

sekretariat: tel. 12 61 89 100 (czynny w godz. 8.00–15.30)

e-mail: sekretariat@biblioteka.krakow.pl

Skład i druk: FALL, tel. 12 413 35 00, fall@fall.pl

Redakcja: Izabela Ronkiewicz-Bragiel (redaktor naczelna), Paulina Knapik (z-ca redaktora naczelnego), Małgorzata Dzierzymirska, Anna Grychowska, Ludmiła Guzowska, Maria Twardowska-Hadyniak, Małgorzata Kosmala, Krystyna Wicińska-Liwacz, Joanna Muniak, Jolanta Oleksa, Janusz M. Paluch, Maria Mazur-Prokopiuk, Barbara Zajęczkowska